

OÜ Biofuel

Majandusaasta aruanne 2019

OÜ Biofuel
Humala 2
10617 Tallinn
Eesti
Telefon +372 5097555
Faks +372 6000002

Majandusaasta algus
01.01.2019

Majandusaasta lõpp
31.12.2019

Elektronpost raul.kirjanen@graanulinvest.com
Ärregistri kood 10962786

Sisukord

	Lk.
Tegevusaruanne	3
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	10
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	10
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	11
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	12
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	13
Konsolideeritud finantsaruannete lisad	14
Juhatuse allkirjad aastaaruandele	53
Vandeaudiitori aruanne	54
Kasumi jaotamise ettepanek	57

Tegevusaruanne

Ülevaade

OÜ Biofuel on äriregistris registreeritud 2003. aasta augustis. OÜ Biofuel põhitegevuseks on investeringute haldamine.

Konsolideerimisgrupi struktuur:

Kontserni Biofuel OÜ moodustavad:

- Emaettevõtte Biofuel OÜ, mille põhitegevuseks on investeringute haldamine ja
- Tütarettevõtte Graanul Invest AS (50,63%) - põhitegevuseks puidugraanulite tootmine ja tahkekütuse müük.

Graanul Invest on Eesti erakapitalil põhinev ettevõtete grupp, mille peamised kolm tegevusvaldkonda on puidugraanulite tootmine ja müük, biomassist elektri- ja soojusenergia koostootmine ja metsamajandus. Ettevõtte on asutatud 2003. aastal ning peamine äritegevus toimub kolmes riigis: Eestis, Lätis ja Leedus. Graanul Invest on üks maailma suurimatest puidugraanulite tootjatest tootmisvõimsusega 2,2 miljonit tonni. Grupi graanulitehased asuvad Eestis (4), Lätis (6) ja Leedus (1).

Graanul Investi energiatootmisüksused asuvad suuremate graanulitehaste kõrval varustades neid soojus- ja elektrienergiaga. Elektri- ja koostootmisjaamad on ehitatud arvestades graanulitehase soojusenergiavajadust, mille tulemusel kogu toodetav soojusenergia kasutatakse ära efektiivselt graanulite tooraine kuivatamisprotsessis. Koostootmisjaamade summaarne tootmisvõimsus on 41 MW elektrienergiat ja 100 MW soojusenergiat. Jaamad paiknevad Eestis (3) ja Lätis (3).

Metsandusvaldkonda sisenes Graanul Invest 2010.aastal eesmärgiga parandada toorainetarnete stabiilsust ning kättesaadavust. Seda strateegiat on ellu viidud läbi osaluste tütar- või sidusettevõtetes, ostes osalusi olemasolevates pika ajaloo ja kogemustega metsamajandamisega tegelevates ettevõtetes.

Puidugraanulite turg 2019

Nõudlus puidugraanulitele kasvas 2019. aastal: mitmed suurtarbijad saavutasid oma planeeritud energiatootmises täismahu. Aasta esimeses pooles oli graanuliturg selgelt defitsiidis, turu hetkehinnad tegid uusi tippe ning osad tarbijad olid sunnitud energiatootmist vähendama või põletama graanulitele lisaks ka kivisütt. Aasta teisel poolel olukord stabiliseerus, pakkumine oli nõudlusest suurem ning kõik suuremad tarbijad saavutasid normaalse laoseisu.

Kokku moodustas tööstusgraanuli tarbimine 2019. aastal 21,6 miljonit tonni (allikas: FutureMetrics).

Suurimad tarbijaturud olid nagu ka varasematel aastatel Suurbritannia (9,5 miljonit tonni), Taani (3,2 miljonit tonni) ja Lõuna-Korea (3,0 miljonit tonni). Jätkus Jaapani turu kasv, mis saavutas 1,7 miljoni tonni taseme. Järgnevatel aastatel ennustatakse peamist kasvu Jaapanis, mis järgmise viie aasta jooksul on peamine turukasvu allikas, kasvades aastas 1-1,5 miljonit tonni.

Graanulite tootmine kasvas aasta jooksul nii Euroopas (sh. Balti riikides) kui ka Põhja-Ameerikas. Tooraine kättesaadavus paranes ning sellega koos kasvasid ka laoseisud.

Puidugraanulite tootmine kasvas jätkuvalt Põhja-Ameerikas. Nii USA kui Kanada kasvatasid märkimisväärselt oma puidugraanulite eksporti Euroopasse: kokku tarniti 9,2 miljonit tonni (2018: 8,6 miljonit tonni), millest enamik läks Suurbritanniasse. Suurim graanulitootja maailmas oli Enviva, kes müüs 2019. aastal kokku ligi 3,5 miljonit tonni puidugraanuleid.

Balti riikide puidugraanulite eksport 2019. aastal kasvas. Eurostati andmetel eksportisid Eesti, Läti ja Leedu 2019. aastal kokku üle 3,5 miljoni tonni, mis on ligi 19% kasv võrreldes eelmise aastaga. Uusi tootmisvõimsusi ei lisandunud ja pigem tuli kasv olemasolevate efektiivsemast ärakasutamisest.

Puidugraanulite jaeturg (nn *premium* graanul) oli 2019. aastal samuti mõõdukas kasv - väiketarbijate huvi pelletikaminat ja katelde vastu kasvab ja kliimatilised olud olid 2019. aastal puidugraanulite turgu soosivad.

Jaetarbijate turg (graanuleid müüakse enamasti väikepakendis või lahtiselt puhurautodega ning graanulid on enamasti heledama värvusega ja kõrgema kvaliteediga) moodustab turu kogumahust ligikaudu 45% (ca 18 miljonit tonni). Suurimad turud Euroopas on jätkuvalt Itaalia, Saksamaa ja Rootsi, kuid stabiilne kasv on toimumas ka kõigis teistes Kesk- ja Ida-Euroopa riikides. Jaeturu kogumahust tarbitakse märkimisväärne kogus ka Põhja-Ameerikas: USA ja Kanada kogutarbimine premium graanuli osas on ligi 3,5 miljonit tonni.

Balti riikide graanulite tarbimine on stabiilselt kasvanud. Biomassi logistilise läheduse tõttu on suuremad uued investeeringud toimunud siiski puiduhaket kütusena tarbivates katlamajades. Graanulite kohalik tarbimine on arvestades Balti riikides toodetavaid koguseid jätkuvalt väga tagasihoidlik.

Biofuel OÜ kontsern 2019.aastal

Olulisemad sündmused 2019. aastal:

- Texas Pellets puidugraanulitehase ja sadamaterminali ost Texas, Ameerika Ühendriikides
- Biomaterjalide arendusprojekti investering
- Puiduhakkimise ja logistika tugiüksuse loomine

Woodville Pellets LLC

Grupi pikaajaline strateegia sisaldab eesmärki laiendada graanulitootmises väljapoole Balti riike ning Põhja-Ameerika on olnud selles osas peamises fookuses mitmeid aastaid.

Varakevadel 2019 kuulutati välja müügiprotsess endise German Pellets graanulitehase pankrotivarade müügile Texas, Woodville's. Mais 2019 toimus avalik enampakkumine graanulitehase (tootmisvõimsus 450 000 tonni/aasta) ning Port Arthuri sadamas paikneva puidugraanuli terminali varade müügiks. Selleks otstarbeks asutatud Graanul Invest AS-i tütarettevõtte Woodville Pellets LLC tegi parima pakkumise, mis päädis varade ülevõtmisega 18.juunil 2019.

Koguinvesteeringuks kujunes 67 miljonit eurot, millest varade ostusumma oli 57,4 miljonit eurot ja ülejäänud ligi 10 miljonit euro eest osteti tehingu juurde käiv käibekapital (tooraine- ja valmistoodangu varud ning laekumata müügiarved). Täiendav 10 miljonit eurot investeeriti ettevõtte käibekapitali.

Ostuprotsess finantseeriti kohaliku investeerimispanga Apollo Capital Management fondide abiga.

Woodville'i linnakeses paiknev tehas oli ostuhetkel töökorras ning ettevõttes töötas ligi 70 töötajat. Tehas on siiski viimase 3 aasta jooksul ematettevõtte pankroti tõttu enamasti seisnud. Kontserni peamine ülesanne lähema aasta jooksul on viia tehas läbi tehnilise taseme tõstmise ja töötajate täiendkoolituse tasemele, millega saavutada stabiilne ja kvaliteetne toodangumaht 450-500 000 tonni aastas.

Biomaterjalide arendusprojekt

OÜ Graanul Biotech loodi 2018. aastal eesmärgiga arendada puidust biokemikaalide ja biomaterjalide tootmise ärisuunda. 2018. aasta tegevus keskendus eelkõige puidu fraktsioneerimise katsetehase projekteerimise ettevalmistavatele tegevustele. 2018.aasta esimeses pooles sõlmiti litsentsileping puidu fraktsioneerimise tehnoloogiat arendava ettevõttega SWEETWATER Energy Inc. Selle tehnoloogia baasilt taotleti ka rahastust erinevatest EL toetusmeetmetest. Toetuse lepingute sõlmimine toimus 2018.aasta teises kvartalis ning juunikuus sai ametliku alguse EL mõjukaima BBI-JU biomajanduse teadus-ja arendustoetuse programmi poolt rahastatav ja OÜ Graanul Biotech poolt koordineeritav SWEETWOODS projekt. Projekti eesmärk on nelja aasta jooksul valideerida puidu fraktsioneerimise tehnoloogia protsess ning projekti tööstuspartnerite toel kasutada fraktsioneerimise tehaseprodukte (ligniin ja 2G suhkrud) olemasolevate toodete retseptide arendamisel või täiesti uute biotoodete tootmisel.

2019.aasta augustis algasid katsetehase ehitustööd, mis planeeritakse lõpule viia 2020.aasta I kvartali lõpuks. Aruandeaastal telliti enamik katsetehases kasutust leidvast tehnoloogiast, mille tarded ja paigaldus algas 2019.aasta IV kvartalis. Esimeste tehnoloogiliste katsetustega on planeeritud alustada 2020.aasta II kvartalis.

Graanul Hake

Alates juulist 2019 kuulub kontserni eraldi hakkimisteenust ja hakke logistikat pakkuv tugiettevõtte AS Graanul Hake. Grupi tütarettevõtte AS Pelletiküte põhitegevus müüdi 2018.aasta sügisel ning ettevõtte ei omanud olulist majandustegevust. Juulis 2019 muudeti ettevõtte nimi AS Graanul Hake'ks ja seni Helme Graanul OÜ bilansis olnud hakkimistehnika tõsteti üle AS-i Graanul Hake bilanssi. Lisaks investeeris

AS Graanul Hake 2019.aasta jooksul veel kahte mobiilsesse puiduhakkurisse ning nelja puiduhakke veokisse koos haagistega.

Kontserni koostootmisjaamad ja graanulitehased Eestis tarbivad aastas ca 1,5 miljonit kuupmeetrit toorainet (puukoorest ja metsajätmetest toodetud haket). Selle tooraine tootmiseks ja tarneteks on pakkumine Eesti turul ebapiisav ning tarnete stabiilsuse kindlustamiseks otsustas kontsern seda tööloiku oluliselt tugevdada.

Tootmine ja müük

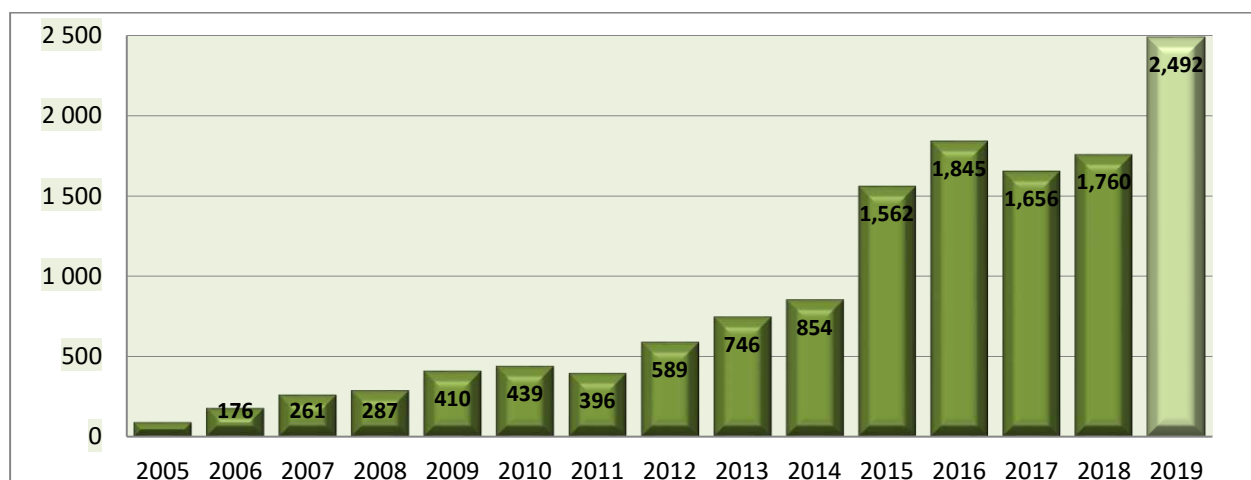
Puidugraanulite tootmine

Graanul Invest kontsern tootis 2019. aastal 2 492 200 tonni (2018: 1 761 700 tonni) puidugraanuleid. Eestis paiknevate tehaste toodang oli aruandeaastal 1 008 900 tonni, Lätis toodeti 1 194 000 tonni, Leedus 94 500 tonni ja Ameerika Ühendriikides 195 000 tonni.

Tootmiskaht kasvas 41.5% võrreldes aasta varasemaga. Kasvust andis olulise osa uue tehase lisandumine Ameerika Ühendriikides, võrdlusaasta madal tootmistase (2018.aastal olid nii tootmis- kui müügi mahud keskmisest tasemest oluliselt madalamad) ning 2019.aasta hea tasakaal toormetarnete ja müügi vahel. 2019. aasta oli esimene kontserni ajaloos, kui kogu aasta vältel olid toormetarned tasakaalus müügiga ehk oli võimalik püsivalt hoida maksimaalset tootmiskahtu kõigis tehastes.

Puidugraanulitootmise tooraineks on puidutööstuse tootmisjäätgid (saepuru, hake) ning madala kvaliteediga ümarpuu, mis ei sobi saematerjali või teiste puittoodete tootmiseks. Enamik kasutatavast ümarpuudist on lepp, väiksemates kogustes kasutame teisi puuliike. Ümarpuu osakaal on kogu toorainekorvis 45-65% sõltuvalt tehastest. 2019.aastal kasvas tooraine tarnemaht Valgevenest, mille teostamiseks on kontsern sõlminud pikaajalised rendilepingud spetsiaalsete hakkevagunite rentimiseks.

Graanul Invest grupi graanulitootmise tootmiskaht 2004-2019 (tuhandetes tonnides):

Soojus- ja elektrienergia tootmine toimus 2019.aastal ootuspäraselt - kõik kuus koostootmisjaama töötasid läbi aasta ilma oluliste seisakute ja probleemideta. Soojusenergiat toodeti kokku 914 GWh (2018: 890 GWh) ja elektrienergiat 332 GWh (2018: 334 GWh). Suurem osa toodetud soojusenergiast (97%) kasutati ära kontserni graanulitehastes tooraine kuivatamiseks. Osula koostootmisjaam müüs aruandeaastal 28 GWh soojusenergiat naabruses asuval saeveskile. Eesti koostootmisjaamades tarbiti osa toodetud elektrienergiast kontserni graanulitehastes ja ülejääk müüdi võrku vabaturule. Läti koostootmisjaamad müüsid kogu toodetud elektrienergia riigi elektrivõrku.

Kontserni konsolideeritud müügi käive moodustas 2019. aastal 401,7 miljonit eurot (2018: 300,6 miljonit eurot) ehk kasv võrreldes eelmise aastaga oli 33,7%. Kontserni müügi mahust moodustas suurema osa puidugraanulite müük: 88,6%. Elektri- ja soojusenergia müük moodustas 7,9% kogukäibest. Võrreldes aasta varasemaga, kasvas eelkõige puidugraanulite müügi mahu osakaal kogukäibest.

Suurem osa graanulite müügist (>98%) oli eksport väljapoole Balti riike. Peamised sihtturud olid Suurbritannia, Taani, Holland ja Itaalia.

Koostootmisjaamade müügikäive vähenes võrreldes aasta varasemaga - elektrienergia hinnad langesid 2019.aastal võrreldes 2018.aastaga.

Koostootmisjaamade kütuseks on puukoor ja metsahake, mis toodetakse puuokste ja muu väheväärtusliku puidu hakkimise tulemusel. Kõik Graanul Invest kontserni Eesti tehased kasutavad puidugraanulite tootmiseks elektrienergiat, mis on toodetud oma koostootmisjaamades ehk 100% taastuvatest allikatest. Koostootmisjaamade majandustulemused veidi halvenesid, kuna peamise kuluartikli (biokütuste) hind aruandeaastal pigem kasvas samas kui müügihinnad kahanesisid või jäid samaks.

Kontserni konsolideeritud EBIDTA (kasum enne makse, finantskulusid-tulusid ja amortisatsiooni) oli aruandeperioodil 93,2 miljonit eurot (72,8 miljonit eurot 2018.aastal). Kontserni maksudejärgne puhaskasum oli aruandeperioodil 55,7 miljonit eurot (51,1 miljonit eurot 2018. aastal).

Metsandus

Graanul Invest kontserni kuuluvad kolm metsandusettevõtet Eestis (Valga Puu OÜ, Karo Mets OÜ, Roger Puit AS). Lisaks Eestile tegeleb kontsern metsandusega ka Lätis, kus metsakinnistute ostuga tegeleb SIA Latgran.

2019. aasta oli kõigile kolmele Eesti metsaettevõttele üldjoontes edukas ja müügiimahud kasvasid. Samas turuolukord muutus aasta jooksul järjest keerulisemaks ning kasumlikkus kahanes oluliselt võrreldes 2018. aastaga.

Metsamaade omanikevahetus oli Eestis 2019. aastal jätkuvalt aktiivne. Kontserni metsaettevõtted ostsid aastaga ligi 7 200 hektarit uut metsamaad (2018: 12 000 hektarit). Lätis osteti aruandeaastal 571 hektarit metsamaad. Kokku oli kontserni omanduses 31.12.2019 seisuga 56 338 hektarit metsamaad.

Aasta jooksul lõigati oma kinnistutelt kokku ligi 424 000 tihumeetrit puitu (2018: 475 000). Kliimaatilised tingimused olid 2019. aastal ebaühtlased ning lõigatud puidu maht jäi oluliselt madalamaks planeeritust. Peamisteks põhjusteks olid lühike ja soe talv 2019. aasta alguses, mil jäi palju planeeritust tegemata. Aga ka aasta teine pool oli keeruline - osade sortimentide osas müügiturg langes ning aasta lõpp oli taas väga vihmane.

Investeeringud ja finantseerimine

Kontserni investeeringud põhivarasse olid 2019. aastal kokku 81 miljonit eurot. Olulisim investeering oli puidugraanulitehase ja sadamaterminali ost Texases, Ameerika Ühendriikides. Kokku moodustas investeering põhivaradesse ja ostetud käibekapitali Texase projektis 67 miljonit eurot.

Teine olulisem investeering aruandeaastal oli Graanul Biotechi katsetehase ehituse alustamine. Koguinvesteering on 15 miljonit eurot, millest 2019. aastal kulutati 6,5 miljonit eurot. Ülejäänud konsolideerimisgrupi investeeringutest olid olulisemad investeeringud metsamaasse (Karo Mets, 4,5 miljonit eurot) ja erinevad investeeringud puidu hakkimise- ja logistikaseadmetesse.

Investeeringud finantseeriti uue investeerimislaenuga ja liisingutega. Aruandeaastal refinantseeriti kontserni laenuportfell, mis varasemalt oli vormistatud sündikaatlaenuna Nordea ja Danske pangast. Seoses Danske panga lahkumisega Balti turult toimus krediidiportfelli refinantseerimine, mille tulemusel on kontserni peamiseks finantseerijaks alates juulist 2019 kolmest Balti turul tegutsevast pangast (Luminor, SEB, Swedbank) moodustatud sündikaat. Jätkuvalt on kontserni finantspartneriks Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD). Uueks finantspartneriks USA projektis on kohapealne finantsgrupp Apollo Capital Management.

Sertifitseerimine

Puidu- ja energiatööstuses on olulisel kohal rahvusvahelised sertifikaadid. Need aitavad parendada kogu kontserni väärtusahela keskkonna-, kvaliteedi- ja sotsiaalalaseid aspekte ning hoiavad kontserni turu nõuetest sammu võrra ees. Kontserni metsamajandamise ja puidu varumisahela jaoks on jätkuvalt suure mõjuga FSC® ning PEFC® sertifikaadid. Täiendavad nõudmised metsa langetamisele ja uuendamisele ning puitmaterjali päritolule, legaalsusele ja liikidele välistavad sobimatu tooraine kontserni tarneahelast ning garanteerivad vastavuse Euroopa Liidu puidumäärusele. Graanul Invest omab mõlemat

säästva metsanduse sertifikaati, aga oleme märganud PEFC ® materjali kiiret, pea 30% kasvu oma varumisasalas.

Taastuenergia direktiiv (RED II) on pannud kontserni sektori mängureeglid paika pikaks ajaks. Nende nõuete täitmiseks ja täitmise tõendamiseks ei piisa ainult FSC ® ja PEFC ® sertifikaatidest, mis keskenduvad vaid väärtusahela esimesele varumise lõigule. Jätkusuutliku metsanduse, logistika ja tootmisahela tervikliku efektiivsuse tagamiseks on kontsernil SBP (Sustainable Biomass Partnership) sertifikaat, mis on saanud puidupõhise bioenergia sektori kõige olulisemaks standardiks. SBP on loonud süsteemi ja kolmanda osapoole kontrollitud andmete platvormi, mille läbi on võimalik täpselt välja selgitada ja ka reguleerida kogu toodanguga seonduvaid kütusekulusid ja kasvuhoonegaase. See võimaldab kontsernil ja klientidel mõõta biomassi tegelikku säästupotentsiaali ja täita taastuenergia direktiivi nõudeid. Graanul Invest müüb juba 80% kogu oma materjalist SBP kõrgeimatele nõuetele vastaval tingimusel „SBP-Compliant“ alt. Puidugraanulite kvaliteet ületab hõlpsalt turu kõrgeimad nõuded, mis on sätestatud standarditega ENplus® ja DINplus®. Kõrgeima kvaliteediklassi ENplus A1 nõuetele vastab kogu *premium* graanuli toodang.

Kogu tegevuse paremaks ja süsteemsemaks juhtimiseks haldab Graanul Invest kontsern ISO standarditele vastavat integreeritud juhtimissüsteemi, mis hõlmab nii kvaliteeti, keskkonda, energiat kui ka tööohutust. Uuendusena on sisse viidud energiajuhtimissüsteem, mis on juba edukalt rakendunud kontserni Läti ja Eesti tehastes.

Riskide juhtimine

Graanul Investi Grupi juhtkond teostab pidevat järelevalvet, hindab ja püüab näha ette võimalikke riske, mis võivad avaldada olulist mõju ettevõtte tegevusele ja finantstulemustele.

Peamised riskid, mida näeme ja meetmed nende mõju vähendamiseks või elimineerimiseks:

Klientide risk

Kontserni müügikäibest on suur osa kontsentreeritud väikese arvu klientide vahel, mille tulemusel oleme avatud riskile, kui mõnega neist peaks ärisuhte katkema. Puidugraanuli turu omapäraks on suurema osa turumahu jagunemine väheste suurte tarbijate vahel. Selle riski vähendamiseks püüame leida juurde uusi kliente ning pikemas perspektiivis välja arendada uusi ärisuundi, mille tulemusel see risk väheneks.

Intressi- ja valuutakursside muutumise risk

Laenude intresside baasmäära olulise muutumise riski vastu oleme sõlminud finantsasutustega intressi fikseerimise lepingud. Valuutariskide vältimiseks on kontserni ettevõtete peamised sissetulevad ja väljaminevad rahavood arvestusvaluutaga samas valuutas (Balti riikides eurodes, Ameerika Ühendriikides dollarites).

Tulekahju või muu õnnetusjuhtumi risk

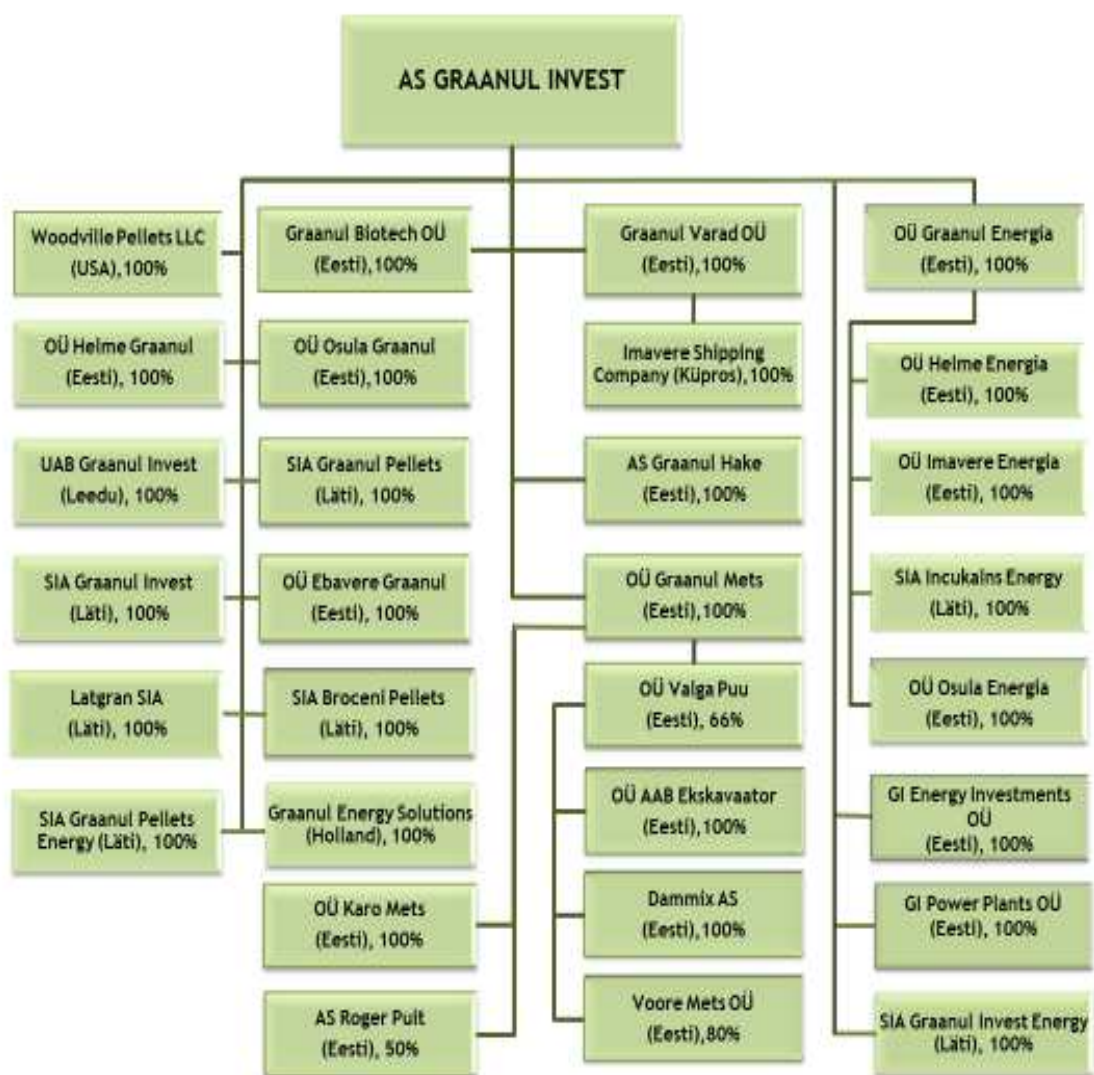
Kontserni tootmisüksused on ehitatud järgides põhimõtteid, mis vähendaksid sellist riski või et õnnetusjuhtumi toimumisel oleksid kahjud väikse mõjuga. Tootmisüksusi on 12, mis on piisav selleks, et kahju ühes tehases ei mõjuta olulisel määral kontserni kogutulemust või võetud lepingute ja kohustuste täitmist. Selle riski vähendamiseks oleme sõlminud kõiki tootmisüksuseid hõlmava kindlustuslepingu, mis katab nii varade kahjustumisest kui äriatkemisest tuleneva võimaliku kahju.

Graanul Invest AS kontserni struktuur seisuga 31.12.2019

2019. aasta olulisemad muutused grupi struktuuris olid seotud USA üksuse asutamisega seonduvalt graanulitehase ostuga Texas.

Valga Puu OÜ asutas oma tegevuse laiendamiseks uue tütarettevõtte Voore Mets OÜ.

AS Pelletiküte nimemuudatuse järel on ettevõtte uus nimi AS Graanul Hake.

Personal

Keskmine töötajate arv 2019. aastal oli 521 (429 töötajat 2018.aastal). Eestis töötavate inimeste keskmine arv oli 232 (212 töötajat 2018.aastal) ja välismaal 289 (217 töötajat 2018.aastal). Aruandlusperioodi lõpus töötas kontsernis 536 töötajat (442 töötajat 2018.aastal), lisaks sidusettevõtetes Valga Puu ja Roger Puit veel 135 töötajat.

Makstud töötasu koos puhkusereservi ja maksudega oli arvestusperioodil 19 miljonit eurot (13,7 miljonit eurot 2018.aastal). Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasu koos maksudega oli 1,1 miljonit eurot (1,2 miljonit eurot 2018.aastal).

Biofuel OÜ kontserni peamised arvnäitajad

<i>tuhandetes eurodes</i>	2019	2018
Müügitulu	401 731	300 590
Muutus eelmise aastaga võrreldes	33.6%	8,1%
EBIDTA (tulemus enne makse, finantskulusid ja amortisatsiooni)	93 207	72 781
Muutus eelmise aastaga võrreldes	28.1%	20,1%
EBIDTA rentaablus*	23.2%	24,2%
Puhaskasum	55 664	51 136
Muutus eelmise aastaga võrreldes	8.9%	189,5%
Puhaskasumi rentaablus **	13.9%	17,0%
Omakapitali tootlus (ROE)***	14.7%	15,2%
Varade tootlus (ROA)****	8.9%	9,2%
Laenukordaja *****	2.60	2,53
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0.65	1,11
Maksevõime kordaja*****	0.89	0,70
Omakapital varadest	59.1%	62,3%

- * EBIDTA / müügitulu
- ** Puhaskasum / müügitulu
- *** Puhaskasum / keskmine omakapital
- **** Puhaskasum / keskmine koguvara
- ***** Laenud / EBIDTA
- ***** (käibevara-varud) / lühiajalised kohustused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	<i>31.12.2019</i>	<i>31.12.2018</i>
Varad			
Materiaalne põhivara	5	410 478	381 428
Pikaajalised nõuded	6	26 857	18 440
Investeeringud sidus- ja ühissetevõtetes	6	39 789	37 574
Immateriaalne põhivara	7	59 239	59 163
Vara kasutusõigus	8	7 500	0
Bioloogiline vara	9	8 411	5 840
Edasilükkunud tulumaksuvara		3	14
Põhivara kokku		552 277	502 459
Varud	10	51 640	16 676
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed	12	50 549	34 408
Raha pangaarvetel	13	21 056	22 612
Käibevara kokku		123 245	73 696
Varad kokku		675 522	576 155
Omakapital			
Osakapital	14	3	3
Ülekurss		3	3
Reservid	14	70 131	78 059
Jaotamata kasum	14	140 555	108 410
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku		210 692	186 475
Mittekontrolliv osalus		188 554	172 332
Omakapital kokku		399 246	358 807
Kohustused			
Pikaajalised laenukohustused	15	186 274	124 928
Tuletisinstrumendid	21	102	524
Sihtfinantseerimine	16	9 261	10 129
Pikaajalised kohustused kokku		195 637	135 581
Lühiajalised laenukohustused	15	55 983	59 426
Võlad ja ettemaksed	17	24 656	22 340
Lühiajalised kohustused kokku		80 639	81 766
Kohustused kokku		276 276	217 348
Kohustused ja omakapital kokku		675 522	576 155

Lisad lehekülgedel 14 kuni 52 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	2019	2018
Müügitulu	18	401 731	300 590
Muud äritulud	19	1 820	4 055
Tulud kokku		403 511	304 645
Valmistoodangu varude jääkide muutus		25 841	4 678
Kasum bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest	9	370	966
Kaubad, materjal ja teenused	20	-298 482	-218 900
Tööjõukulud	21	-19 007	-13 690
Mitmesugused tegevuskulud		-18 912	-4 849
Põhivara kulum ja väärtuse langus	5,7,8	-33 816	-29 577
Muud ärikulud		-154	-69
Ärikasum		59 391	43 204
Kasum ühis- ja sidusettevõtetest	6	2 419	12 422
Intressitulud		2 355	838
Intressikulud		-7 124	-4 201
Muud finantskulud ja -tulud		-808	-652
Kasum enne tulumaksustamist		56 233	51 611
Tulumaks		-569	-475
Aruandeaasta puhaskasum		55 664	51 136
Muu koondkahjum			
Valuutakursi muutuste mõju välisettevõtte konsolideerimisel		40	0
Põhivara ümberhindlus		-5 288	0
Aruandeaasta muu koondkasum		-5 248	0
Aruandeaasta koondkasum		50 416	51 136
Emaettevõtte omanikele kuuluv osa koondkasumist		29 217	25 880
Mittekontrolliva osaluse osa puhaskasumist		21 199	25 256

Lisad lehekülgedel 13 kuni 52 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	2018	2017
Rahavood äritegevusest			
Kasum enne tulumaksustamist		56 233	51 611
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	5, 7,8	33 816	29 577
Kasum põhivara ja ärisuuna müügist	19	-132	-258
Kasum bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest	9	-370	-966
Kapitaliosaluse meetodi mõju	6	-2 419	-12 422
Finantstulu		-2 355	-837
Finantskulu		8 027	4 853
Muud korrigeerimised		40	4
		92 840	71 562
Varude muutus		-33 056	-8 777
Nõuete ja ettemaksete muutus		-6 570	2 517
Kohustuste ja ettemaksete muutus		1 122	6 520
Kokku rahavood äritegevusest		54 336	71 822
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid		2 066	534
Laekunud dividendid	6	206	30
Laekunud põhivara müügist		188	107
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara eest	5	-12 163	-17 969
Tasutud tütar- ja sidusettevõtjate soetamisel	24	-67 011	-13 294
Laekunud tütarettevõtte müügist		0	8
Tasutud bioloogilise vara eest	9	-4 508	-2 911
Laekunud bioloogilise vara müügist	9	1 684	960
Laekunud ärisuuna müügist	19	0	1 600
Antud laenud	6	-11 290	-15 474
Antud laenude tagasimaksed	6	2 600	3 850
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-88 228	-42 559
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud tulumaks		-670	-859
Makstud intressid		-7 355	-4 289
Makstud finantskulud		-985	-174
Saadud laenud		162 469	0
Saadud laenude tagasimaksed	15	-107 220	-31 710
Arvelduskrediidi saldo muutus	15	-2 343	8 120
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	15	-1 758	-754
Saadud sihtfinantseerimine	16	173	3 927
Dividendide maksmine		-9 977	-6 417
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		32 334	-32 156
Kokku rahavood		-1 558	-2 893
Raha pangaarvetel jääk perioodi alguses		22 612	25 505
Raha pangaarvetel jääk perioodi lõpus		21 054	22 612

Lisad lehekülgedel 13 kuni 52 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes	Emaettevõtja osanikule kuuluv omakapital						
	Osa- kapital	Üle- kurss	Reservid	Jaotamata kasum/ kahjum	Kokku	Mitte- kontrolliv osa	Kokku
Saldo 31.12.2017	3	3	83 330	77 259	160 595	153 493	314 088
Aruandeaasta kasum	0	0	0	25 880	25 880	25 256	51 136
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	0	0	0	0
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	25 880	25 880	25 256	51 136
Põhivara ümberhindluse amortisatsioon	0	0	-5 271	5 271	0	0	0
Saldo 31.12.2018	3	3	78 059	108 410	186 475	172 332	358 808
Aruandeaasta kasum	0	0	0	31 874	31 874	23 790	55 664
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	-2 657	0	-2 657	-2 591	-5 248
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	-2 657	31 874	29 217	21 199	50 416
Põhivara ümberhindluse amortisatsioon	0	0	-5 271	5 271	0	0	0
Dividendide maksmine	0	0	0	-5 000	-5 000	-4 977	-9 977
Saldo 31.12.2019	3	3	70 131	140 555	210 693	188 554	399 246

Täpsem info osakapitali ja muude omakapitali komponentide kohta on esitatud lisas 14.

Lisad lehekülgedel 13 kuni 52 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsaruannete lisad

1. Aruandev üksus

OÜ Biofuel (edaspidi "Ettevõte") asub Eestis. Ettevõtte juriidiline aadress on Humala 2, Tallinn 10617, Eesti. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta kohta. Aruanded koosnevad Ettevõtte ja tema tütarettevõtte (konsolideeritud) andmetest (ettevõtte koos tütarettevõttega edaspidi "Kontsern"). Kontserni peamiseks tegevusalaks on biomassist küttegaanulite tootmine ja müük.

2. Aruande koostamise alused

Täielikkus

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Finantsaruanded on juhatuse poolt koostatud ja avalikustamiseks heaks kiidetud 25. mail 2020. Aastaaruande vaatab läbi ja kinnitab osanik. Osanikul on õigus juhatuse koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Arvestusalused

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud lähtuvalt soetusmaksumuse meetodist välja arvatud juhul, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti (õiglasel väärtuses on kajastatud maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ja bioloogilised varad).

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni arvestus- ja esitusvaluuta on euro. Finantsaruanded on esitatud tuhandetes eurodes.

Hinnangute andmine ja eelduste tegemine

Finantsaruannete koostamine eeldab juhtkonnalt hinnangute andmist, mis mõjutavad arvestusmeetodite valikut ning varade, kohustuste, tulude ja kulude summasid. Tegelikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest. Valdkonnad, mis nõuavad tõsisemat ja keerukamat otsustusprotsessi, või kus eeldused ja hinnangud omavad märkimisväärset mõju konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele, on toodud lisas 4.

Hinnangud ja eeldused, millel need põhinevad, vaadatakse regulaarselt üle. Hinnangute muutuste tulemused kajastatakse selles perioodis, millal need on tehtud, ja kõikides järgnevates perioodides, mis on mõjutatud.

3. Olulisemad arvestuspõhimõtted

Kontserni kuuluvad ettevõtted rakendavad järjepidevalt alljärgnevaid arvestuspõhimõtteid.

Konsolideerimise põhimõtted

Tütarettevõtted

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Kontrolli ulatust hinnates võetakse arvesse kogu määramishetkel rakendatavat hääleõigust. Konsolideeritud aruanded sisaldavad tütarettevõtete finantsaruandeid alates kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi.

Konsolideerimisel elimineeritavad tehingud

Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Kontserni kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid ning kahjumid.

Sidus- ja ühisettevõtted

Sidusettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Kontsernil on oluline mõju. Oluline mõju tähendab, et Kontsernil on õigus osaleda finants- ja äripoliitiliste otsuste tegemisel, kuid puudub kontroll või ühine kontroll nende otsuste üle. Ühisettevõtteks loetakse ettevõtet, mille majandustegevuse üle omavad kaks või enam osapoolt (sh. emaettevõtte) lepingupõhisest kokkuleppes tulenevat ühist kontrolli. Olulist mõju või ühist kontrolli hinnatakse sarnaselt tütarettevõtete kontrolli hindamisele.

Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud bilansis kasutades kapitaliosaluse meetodit. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis ja omandamisel tekkinud firmaväärtuse allahindlustega või negatiivse firmaväärtuse tuluna kajastamisega, miinus investeeringu väärtuse languse allahindlused. Kontsernile kuuluv osa sidus- või ühisettevõtte majandustulemusest kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud ühis- ja sidusettevõtetelt". Kui sidus- või ühisettevõttel on olnud tehinguid, mille mõju kajastatakse otse omakapitalis, siis kajastab kontsern oma osa nendest tehingutest samuti otse omakapitalis. Sidus- ja ühisettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Sidus- ja ühisettevõtete ja kontserni ettevõtete omavahelistelt tehingutelt tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt kontserni osaluse suurusele sidusettevõttes. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Investeering sidus- ja ühisettevõttesse sisaldab omandamisel tekkinud firmaväärtust, millest on maha arvestatud kogunenud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Äriühendused

Äriühendusi kajastatakse ostumeetodil. Ettevõtte soetamisega seotud kulud kajastatakse tegevuskuludena kasumiaruandes. Kui Kontsern omandab ettevõtte, hindab ta omandatud finantsvarade ja -kohustuste klassifitseerimist vastavalt lepingulistele, majanduslikele ja muudele asjakohastele tingimustele omandamise kuupäeva seisuga. Kui äriühendus toimub etapiviisiliselt, hinnatakse eelnev osalus ümber õiglasesse väärtusesse soetamiskuupäeva seisuga ning ümberhindlusest tulenev tulu või kulu kajastatakse kasumiaruandes.

Välisvaluuta

Välisvaluutas toimunud tehingud

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tuluna ja kuluna.

Välismaised majandusüksused

Kõikide välismaiste majandusüksuste varade ja kohustuste kirjete (sealhulgas majandusüksuste soetamisel tekkinud firmaväärtus ning õiglase väärtuse korrigeerimised) konsolideerimisel on kasutatud bilansipäeva kurssi. Majandusüksuste tulude ja kulude ümberhindamisel on kasutatud tehingupäeva kurssi. Ümberhindluse kursside vahe on esitatud omakapitali kirjel "Muud reservid".

Õiglase väärtuse hindamine

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil hinnates neid varasid piisava regulaarsusega õiglasesse väärtusesse. Lisaks on aastaaruande lisades avalikustatud teatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsinstrumentide õiglased väärtused.

Õiglane väärtus on hind, mida saadaks juhul, kui hindamise kuupäeval müüdaks vara või tasutaks kohustus tavapärase äritehingu käigus sõltumatute turuosaliste vahel. Vara või kohustuse õiglast väärtust hinnatakse eeldusel, et turuosalised lähtuvad vara või kohustuse hinna määramisel oma majanduslikest huvidest.

Kontsern kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustused, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse, või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt õiglase väärtuse hierarhiale, mis on kirjeldatud allpool ning põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- Tase 1 – noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustustele;
- Tase 2 – hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad;
- Tase 3 – hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid ei ole otseselt või kaudselt jälgitavad.

Kontsern hindab iga aruandlusperioodi lõpul, kas varad ja kohustused, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (baseerudes madalaimal sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna).

Finantsinstrumendid

Klassifitseerimine

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglasel väärtusel (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande);
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine sõltub kontserni ärimudelil finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Möötmine

Finantsvarad (välja arvatud juhul, kui on tegemist nõudega ostja vastu, mille puudub oluline rahastamiskomponent ja mida algselt mõõdetakse tehinguhinnas) mõõdetakse esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtuses, ja kui on tegemist varaga, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, lisanduvad sellele tehingukulud, mis on otseselt seotud vara soetamisega.

Võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub kontserni ärimudelil finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha väärtuse langusest tekkinud kahjum. Intressitulu, välisvaluuta kasumid ja kahjumid ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasumeid või kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes.

Seisuga 31. detsember 2018, 31. detsember 2019 ja 2019. aasta jooksul olid kontserni kõik finantsvarad klassifitseeritud selles kategoorias.

Omakapitaliinstrumentid

Kontsernil ei ole investeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

Finantsvarade väärtuse langus

Väärtuse languse kahjumi kajastamise mudelit rakendatakse korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarade suhtes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, sularahast ja raha ekvivalentidest.

Oodatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjum on vahe lepingu alusel kontserni saadaolevate rahavoogude ja kontserni poolt oodatud rahavoogude vahel, mida on diskonteeritud esialgse efektiivse intressimääraga.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse:

- (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi,
- (ii) raha ajaväärtust ja
- (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Kontsern mõõdab väärtuse langust järgmiselt:

- nõudeid ostjate vastu summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- sularaha ja raha ekvivalente, mille krediidiriski aruandeperioodil on hinnatud madalaks (juhtkond peab madalaks krediidiriskiks vähemalt ühe suurema reitinguagentuuri investeerimisjärgu krediidireitingut) summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- kõigi muude finantsvarade puhul 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumite summas, kui krediidirisk (st finantsvara eeldatava eluea jooksul esinev maksejõuetuse risk) ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud; kui risk on märkimisväärselt suurenenud, mõõdetakse krediidikahjumit summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete maksetähtaja jooksul oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel.

Materiaalne põhivara

Arvelevõtmine ja edasine kajastamine

Maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara kajastatakse ümberhindluse meetodil: nimetatud põhivara kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on vara õiglane väärtus ümberhindamise kuupäeval miinus akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Hindamised viiakse läbi regulaarselt.

Varasem akumuleeritud kulum elimineeritakse ümberhindluse kuupäeval ning varaobjekti senine soetusmaksumus asendatakse tema õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval.

Põhivara bilansilise jääkväärtuse suurenemine ümberhindluse tulemusena kajastatakse läbi koondkasumi ja akumuleeritakse omakapitali kirjel „Reservid“. Selliste varaobjektide, mida on varem alla hinnatud läbi kasumiaruande, väärtuse suurenemine kajastatakse läbi kasumiaruande. Varaobjekti väärtuse langus kajastatakse läbi muu koondkasumiaruande sama objekti akumuleerunud ümberhindluse reservi ulatuses. Ülejäänud summa kajastatakse aruandeperioodi kuldes. Igale aastal kantakse varaobjektide esialgsete soetusmaksumuste ja ümberhinnatud väärtuste vahest tulenev kulum erinevus veerust „Reservid“ veergu „Jaotamata kasum“.

Muud materiaalsed põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses ehk soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Oma tarbeks valmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb materjalikulust, otsestest tööjõukuludest, muudest varakasutusele võtuks vajalikest kulutustest, vara tulevase demonteerimisega seotud hinnangulistest kulutustest ja laenukasutuse kuludest. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võlainstrumendiga, kapitaliseeritakse sellega seotud laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on kasutusvalmis või selle kasutamine on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkinud kasumi või kahjumi moodustab müügitulu ja jääkväärtuse vahe ning see kajastatakse kasumiaruandes netosummana muude äritulude või -kulude real.

Hilisemad väljaminekud

Varaobjekti osade asendamisega seotud väljaminekud lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kõik muud põhivaraga seotud väljaminekud kajastatakse kulude tegemise perioodi kuldes.

Amortisatsioon

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kantakse soetusmaksumust, sh ümberhinnatud varade soetusmaksumust, lineaarselt kuluks. Kapitalirendi tingimustel soetatud vara amortiseerub kas rendiperioodi või vara kasuliku eluea jooksul, sõltuvalt sellest, kumb on lühem. Maad ja lõpetamata ehitust ei amortiseerita.

Eeldatavad eluead aruandeperioodil on järgmised:

•	ehitised	7-20 aastat
•	masinad ja seadmed	4-20 aastat
•	muu inventar, tööriistad ja sisseseade	3-5 aastat

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodeid, -norme ja lõppväärtusi vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul.

Immateriaalne põhivara

Firmaväärtus

Firmaväärtus on Kontserni poolt äriühenduse käigus soetatud osaluse soetusmaksumuse ja soetatud identifitseeritavate varade ning kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglase väärtuse vahe. Kui see vahe on negatiivne, kajastatakse see kohe kasumiaruandes.

Hilisem kajastamine

Firmaväärtus kajastatakse soetusmaksumuses, mida vähendatakse väärtuse languse võrra. Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringute osas kajastatakse firmaväärtus investeeringu bilansilise väärtuse osana.

Muu immateriaalne põhivara

Muu Kontserni poolt soetatud piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja vara väärtuse vähenemise kahjum.

Hilisemad väljaminekud

Edasised väljaminekud lisatakse varade raamatupidamislikule väärtusele siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kõik muud väljaminekud, sealhulgas sisemiselt tekkinud firmaväärtuse ja kaubamärkidega seotud kulud, kajastatakse kulude tegemise perioodi kuludena.

Amortisatsioon

Amortisatsioonikulud esitatakse kasumiaruandes lineaarsel meetodil, lähtudes vara (v.a. firmaväärtus, mida ei amortiseerita) eeldatavast kasulikust elueast alates kasutusele võtmise päevast. Eeldatavad eluead aruandeperioodil on järgmised:

- litsentsid ja muud immateriaalsed varad 3-20 aastat

Varade väärtuse langus

Igal bilansipäeval hindab Kontsern kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Firmaväärtuse ning määramata elueaga või kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetava väärtuse test viiakse läbi igal bilansipäeval.

Kui vara või raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on väiksem bilansilisest väärtusest, kajastatakse allahindlus. Iseseisvaks raha genereerivaks üksuseks on väikseim eristatav varade rühm, mis genereerib rahavoogusid ja on sõltumatu teistest varadest või vararühmadest. Allahindlus kajastatakse kasumiaruandes. Esmajärjekorras hinnatakse alla raha genereeriva üksuse juurde kuuluv firmaväärtus, edasi hinnatakse proportsionaalselt alla kõiki üksusesse kuuluvaid varasid.

Vara või raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on kõrgeim kas vara õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud müügikulud, või vara kasutusväärtusest. Vara kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse kasutades tulumaksueelset diskontomäära, mis peegeldab nii raha väärtuse muutust ajas kui ka varaga seonduvaid riske.

Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata. Teiste varade kaetavat väärtust suurendatakse juhul, kui on viiteid, et vara väärtus on tõusnud ja kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud hinnangud muutuvad. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Bioloogilised varad

Kontserni finantsseisundi aruandes kajastatud bioloogiliseks varaks on kasvav mets. Bioloogilise vara soetamise korral võetakse vara arvele soetusmaksumuses (kinnistu soetusmaksumusest eraldatakse maa maksumus, kasutades maa hindamiseks maa turuväärtust; ülejäänud osa kinnistu soetusmaksumusest moodustab bioloogilise vara väärtus). Bioloogilised varad hinnatakse igal bilansipäeval ümber vastavalt nende õiglasele väärtusele. Bioloogilise vara väärtuse hindamisel õiglasesse väärtusesse bilansipäeval võetakse aluseks hindamispäeva eelnevate perioodide keskmised realiseeritud metsamaterjali puuliikide 1 tm hinnad, mis korrutatakse läbi kinnistul kasvava metsa vastava puuliigi tagavaraga.

Bioloogiliste varade ümberhindluse tulemusena suureneb või väheneb nende bilansiline maksumus. Bioloogiliste varade väärtuse muutus tuleneb nii metsa juurdekasvust kui turuhinna muutusest. Bioloogiliste varade väärtuse muutus sõltub suuresti metsamajanduskavade uuendamisest tingitud kasvava metsa tagavara muutusest. Õiglase väärtuse määramisel jaotatakse varad rühmadesse puuliikide ja küpsusastmete järgi. Ümberhindluse tulemusena tekkinud kulud ja tulud kajastatakse kasumiaruandes bilansipäeva seisuga. Õiglase väärtuse meetodil kajastatavate bioloogiliste varade ümberhindlusest tekkivaid kasumeid ja kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Kasum/kahjum bioloogilise vara väärtuse muutusest".

Rendilepingud - kontsern kui rentnik alates 1. jaanuarist 2019

Kontsern on kõikides rendilepingutes rentnik. Kontsern rendib maad, kontoripindasid, masinaid ja seadmeid, sõidukeid.

Rendilepingud on enamasti sõlmitud fikseeritud perioodiks, keskmiselt 5 aastaks, ning sisaldavad reeglina ka pikendamise ja katkestamise õigusi. Renditingimused räägitakse läbi individuaalsel baasil ning võivad sisaldada erinevaid tingimusi.

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

Kontsern arvestab rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust kasutab, ja rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust ei kasuta. Rentnik hindab piisavat kindlust selles, kas ta kasutab pikendamise õigust või jätab kasutamata lõpetamise õiguse, uuesti juhul, kui ilmneb mõni oluline sündmus või oluline asjaolude muutus, mis on rentniku kontrolli all ja mõjutab seda, kas rentnik on piisavalt kindel, et ta kasutab mõnda algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võtmata jäänud võimalust või jätab kasutamata mõne võimaluse, mis on algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võetud. Kontsern muudab rendiperioodi rendi katkestamatu perioodi muutumise korral.

Esmane mõõtmine

Rentnik kajastab kasutamisoiguse esemeks olevat vara ja rendikohustisi rendiperioodi alguse seisuga.

Esmasel kajastamisel mõõdab rentnik kasutamisoiguse esemeks oleva vara soetusmaksumuse rendiperioodi alguse seisuga. Kasutamisoiguse esemeks oleva vara maksumus sisaldab:

- rendikohustise algsel mõõtmisel kindlaks tehtud summat;
- kõiki rendiperioodi alguses ja enne seda tehtud rendimakseid, millest on lahutatud saadud rendistiimulid;
- kõiki rentniku esmaseid otsekulutusi;
- rentniku hinnangulisi kulutusi, mis tekivad seoses alusvara lammutamise ja teiseldamisega, selle asukoha taastamisega või alusvara seisundi taastamisega vastavalt rendi tingimustele.

Kasutamisoiguse esemeks olev vara on kajastatud finantsseisundi aruandes eraldi kirjel.

Rentnik mõõdab rendiperioodi alguses rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda määra on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab rentnik rentniku alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida rentnik peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada kasutamisoiguse esemeks oleva varaga sarnast vara.

Rentniku alternatiivse laenuintressimäära leidmisel on kontsern:

- kus võimalik, kasutanud kolmanda osapoole poolt saadud laenu intressimäära, mida on korrigeeritud peegeldamaks toimunud muutuseid finantseerimise tingimustes alates laenu saamise hetkest;

- selle tuletanud kasutades algpunktina sektori võlakohustuste keskmist marginaali, mida on korrigeeritud kontserni krediidiriskiga;
- korrigeerinud seda võttes arvesse rendilepingu tingimusi, nagu näiteks rendiperiood, riik, alusvaluuta ja tagatised.

Rendiperioodi alguse seisuga sisaldavad rendikohustise mõõtmisel arvesse võetavad rendimaksed järgmisi alusvara rendiperioodil kasutamise õiguse eest tehtavaid makseid, mida ei ole rendiperioodi alguseks tasutud:

- a) fikseeritud maksed, millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid;
- b) muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast ja mille esmaseks mõõtmiseks kasutatakse rendiperioodi alguses kehtivat indeksit või määra. Muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast, võivad olla näiteks tarbijahinna indeksiga seotud maksed, intressi viitemääraga (nt LIBOR) seotud maksed või turu rendimäärade järgi muutuvad maksed. Kontserni osades rendilepingutes on sees muutuvad rendimaksed;
- c) summad, mida rentnik peab eeldatavasti tasuma jääkväärtuse garantiide alusel;
- d) ostuõiguse realiseerimise hind juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta realiseerib õigust, ja
- e) rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et rentnik kasutab rendilepingu lõpetamise õigust.

Rendileping võib sisaldada rendikomponenti ning ühte või mitut täiendavat rendiga mitteseotud komponenti. Praktilise abinõuna on Kontsern otsustanud mitte eraldada rendiga mitteseotud komponente rendikomponentidest ning arvestada selle asemel kõiki rendikomponente ja kaasnevaid rendiga mitteseotud komponente ühtse rendikomponendina vastavalt alusvara liigile.

Edasine mõõtmine

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik kasutamisoiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuse mudeli järgi. Soetusmaksumuse mudeli kasutamiseks mõõdab rentnik kasutamisoiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuses, millest on lahutatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud kahjumid ja mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustise ümberhindamisele. Kui rendilepingu alusel läheb alusvara omandiõigus rendiperioodi lõppedes üle rentnikule või kui kasutamisoiguse esemeks oleva vara maksumuse kindlaksmääramisel on eeldatud, et rentnik realiseerib ostuõiguse, arvestab rentnik kasutamisoiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni. Muudel juhtudel arvestab rentnik kasutamisoiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni olenevalt sellest, kumb saabub varem.

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik rendikohustist järgmiselt:

- a) suurendades bilansilist väärtust vastavalt rendikohustise intressile;
- b) vähendades bilansilist väärtust vastavalt tehtud rendimaksetele ja
- c) hinnates bilansilise väärtuse ümber vastavalt ümberhindlustele või rendilepingu muudatustele või vastavalt muudetud sisuliselt fikseeritud rendimaksetele.

Rendiperioodi igal ajavahemikul on rendikohustise intress summa, mille tulemusena on intressimäär igal osaperioodil kohustise lõppväärtuse suhtes sama. Pärast rendiperioodi algust kajastab rentnik kasumiaruandes rendikohustise intressi ja muutuvad rendimaksed, mis ei sisaldu rendikohustise hinnangus selle perioodi kohta, millal leiab aset nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus.

Kui muutuvad rendimaksed, võib olla vajadus rendikohustis ümber hinnata. Rentnik kajastab rendikohustise ümberhindluse summat kasutamisoiguse esemeks oleva vara korrigeerimisena. Kui aga kasutamisoiguse esemeks oleva vara jääkväärtus väheneb nullini ja rendikohustise mõõtmisel ilmneb täiendav vähenemine, kajastab rentnik ümberhindluse järelejääva summa kasumiaruandes.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib rentnik muudetud rendimaksed muudetud diskontomääraga juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

- a) muudetakse rendiperioodi. Rentnik teeb muudetud rendimaksed kindlaks muudetud rendiperioodi põhjal; või

b) muutub alusvara ostuõiguse hinnang. Rentnik teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid ostuõiguse alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib rentnik muudetud rendimaksed juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

a) muutuvad summad, mida rentnik peab eeldatavasti tasuma jääkväärtuse garantii alusel. Rentnik teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid jääkväärtuse garantii alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

b) tulevased rendimaksed muutuvad seoses nende maksete kindlaksmääramiseks kasutatava indeksi või määra muutumisega (sh näiteks turu rendimäärade muutumisele vastav muutus pärast turu rendihindade analüüsi). Rentnik hindab rendikohustise ümber vastavalt kõnealustele muudetud rendimaksetele üksnes juhul, kui toimub muutus rahavoogudes (st jõustub rendimaksete korrektsioon). Rentnik teeb järelejäänud rendiperioodi muudetud rendimaksed kindlaks muudetud lepinguliste maksete põhjal. Selleks kasutab rentnik muutmata diskontomäära, välja arvatud juhul, kui rendimaksete muutus on tingitud muutuvate intressimäärade muutusest.

Rentnik kajastab rendilepingu muudatust eraldi rendina juhul, kui a) muudatusega suurendatakse rendi ulatust, lisades sellele ühe või enama alusvara kasutamiseõiguse, ja b) rendi hind suureneb tasu võrra, mis vastab ulatuse suurenemise eraldiseisvale hinnale, mida on korrigeeritud vastavalt konkreetse lepingu asjaoludele.

Kontsern on otsustanud mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Lühiajaliste rendilepingutega ja selliste rendilepingutega, mille alusvara väärtus on väike, seotud maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Lühiajalised rendilepingud on lepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud.

Kapitali-ja kasutusrendid - arvestuspõhimõtted kuni 31.detsember 2018

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendiks loetakse renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved kanduvad üle kontsernile. Vara, mis on soetatud kapitalirendi tingimustel, kajastatakse finantsseisundi aruandes õiglasel väärtusel või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, kui see on väiksem. Soetamise järel kajastatakse varaobjekti vastavalt sellele varale rakenduvatele arvestuspõhimõtetele.

Kõiki ülejäänud renditehinguid käsitletakse kasutusrendina ja kasutusrendi tingimustel soetatud vara finantsseisundi aruandes ei kajastata.

Varud

Varud kajastatakse finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varude soetusmaksumus koosneb ostukuludest ja muudest kuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest lähtudes normaalsest tootmismahust.

Neto realiseerimisväärtus on toote hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügivalmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Eraldised

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõttel on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav. Eraldise hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse kasutades tulumaksueelset diskontomäära, mis peegeldab nii raha väärtuse muutust ajas kui ka kohustusega seonduvaid riske.

Tulu kajastamine

Müügitulu on tulu, mis tekib kontsern tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida kontsernil on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Kontsern kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Pelletite ja metsamaterjali müük

Kontsern müüb klientidele puidugraanuleid ning metsamaterjali. Müük kajastatakse kui kontroll toodete osas on üle antud, see tähendab, et tooted on tarnitud klientidele, klient saab otsustada toodete turustamise ja hinna üle ning pole täitmata kohustusi, mis võiksid mõjutada kliendi poolt toodete aktsepteerimist. Tooted on tarnitud, kui need on saadetud kokkulepitud kohta, toodete kahjustumise ja hävimisega seotud riskid on üle läinud kliendile ning klient on aktsepteerinud tooted vastavalt müügilepingule, aktsepteerimise nõue on aegunud või on kontsernil objektiivset tõendusmaterjali selle kohta, et kõik aktsepteerimise nõuded on täidetud.

Kontsern kajastab nõude kui kaubad on tarnitud, kuna sellel ajahetkel tekib tingimusteta õigus saada tasu, mille maksmine sõltub ainult aja möödumisest.

Kui kontsern osutab kliendile täiendavaid teenuseid pärast seda, kui kontroll kauba üle on kliendile üle läinud, siis on nimetatud teenuse osutamine eraldiseisev teostamiskohustus ja müügitulu kajastatakse perioodi jooksul kui teenust osutatakse.

Elektri ja soojusenergia müük

Kontsern osutab lepingute alusel elektri ja soojusenergia teenuseid fikseeritud hinnaga. Fikseeritud tasuga lepingute puhul tasub klient fikseeritud summad vastavalt tegelikele tarnitud ühikutele. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil kui teenuseid osutatakse. Klientidele esitatakse arveid iga kuu ja tasu kuulub maksmisele arve esitamise hetkel. Ühest ja samast lepingust tulenev lepinguline vara ja lepinguline kohustus kajastatakse finantsaruandes neto summana. Juhul kui lepingus on muutuv tasu, siis kajastatakse see müügituluna ainult juhul, kui on väga tõenäoline, et seda hiljem ei tuhistata.

Finantseerimise komponent

Kontsernil puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri kontsern tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast. Sisemine intressimäär on selline intressimäär, millega finantsvarast või -kohustusest tulenevaid rahavoogusid diskonteerides on tulemuseks antud finantsvara või -kohustuse hetke bilansiline maksumus. Intressitulu kajastatakse koondkasumiaruande real 'Finantstulud'.

Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse siis, kui kontsernil on tekkinud seaduslik õigus sidusettevõtetelt dividendide saamiseks ehk siis kui omanikud on dividendid välja kuulutanud ja tulu laekumine on tõenäoline.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseeringut kajastatakse algselt tulevaste perioodide tuluna, kui on olemas piisav kindlus, et Kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseering laekub. Tegevuskulude sihtfinantseeringut kajastatakse kasumiaruandes nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseering on mõeldud. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustust tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Finantstulud ja -kulud

Finantstulu koosneb investeeringutelt teenitud intressitulust, dividenditulust ja valuutakursi kasumist. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Dividenditulu võetakse arvele nõudeõiguse tekkimise hetkel, kui tulu laekumine on tõenäoline.

Finantskuludeks loetakse laenukasutuse intressikulusid, eraldiste diskonteerimiskulusid, valuutakursi kahjumeid ja finantsvarade väärtuse langusest tulenevaid kahjumeid. Laenukasutuse kulud, mis on

seotud varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, kapitaliseeritakse selle vara soetusmaksumuse osana. Kõik muud laenukasutuse kulud kajastatakse kasumiaruandes, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Tulumaksuvarad ja -kohustused ning tulumaksukulud ja -tulud hõlmavad realiseerunud (tasumisele kuuluvat) ja edasilükkunud tulumaksu. Tasumisele kuuluv tulumaks esitatakse lühiajalise varana või kohustusena ning edasilükkunud tulumaks pikaajalise varana või kohustusena.

Kontserni Eesti ettevõtjad

Vastavalt kohaldatavatele Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtted kasumilt tulumaksu. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär alates 01.01.2015 on 20/80 väljamakstud netodividendidest. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta. Kuna tulumaksu tasutakse dividendidelt, mitte kasumilt, ei teki ajutisi erinevusi maksustamisväärtuste ning varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse koondkasumiaruandes tulumaksukuluna ning bilansis kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneb vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisega, on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, lisa 14.

Tulumaks Leedus

Leedus on ettevõtte kasum tulumaksuga maksustatav. Tulumaksumäär on Leedus 15% maksustatavast tulust. Maksustatava tulu tuvastamiseks korrigeeritakse maksude-eelset kasumit kohalike tulumaksuseaduste poolt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega.

Leedu tütarettevõtjate puhul kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused kõigi ajutiste erinevuste kohta, mis esinevad varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse ja maksustamisväärtuste vahel. Edasilükkunud tulumaks on arvestatud bilansipäeval kehtivate maksumäärade ja kehtivate seaduste alusel, mida eeldatakse kehtivat siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse bilansis vaid juhul, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus.

Tulumaks Lätis

Kuni 2017 kehtinud tulumaksuseaduse kohaselt maksustati Läti ettevõtete kasum. Seega kajastati seni edasilükkunud tulumaksu ajutistelt erinevustelt Läti tütarettevõtete varade ja kohustuste maksustamisbaasi ja nende bilansiliste maksumuste vahel konsolideeritud aruandes. Uue tulumaksu seaduse järgi maksustatakse alates 1. jaanuarist 2018 kasum, mis on tekkinud pärast 2017. aastat, selle jaotamisel maksumääraga 20/80. Seaduse üleminekureeglid lubavad dividendidelt makstavat kasumit vähendada, kui ettevõttel on 31.12.2017 seisuga kasutamata maksukahjumeid või teatud eraldi.

Uue seaduse rakendumise tulemusena ei ole enam erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste väärtuste vahel ning seega ei kajastata edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustusi Läti tütarettevõtete suhtes. Kõik edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused, mis olid üles võetud eelmistel perioodidel, kanti 2017. aastal bilansist välja ning vastav tulumaksukulu/tulu kajastati kasumiaruandes või koondkasumiaruandes/omakapitalis nende edasilükkunud tulumaksuvarade/kohustuste osas, mis võeti arvele läbi koondkasumiaruande/omakapitali.

Tulumaks Küprosel

Kontserni Küprose tütarettevõttel ei teki tulumaksukohustust, kuna kasutatakse võimalust tasuda selle asemel tonnaaži maksu.

Tulumaks USA-s

Kontserni USA ettevõtted on kohustatud tasuma föderaalset ja osariigi tulumaksu. Tulumaksumäär on 21% maksustatavalt tulult. USA tütarettevõtjate puhul kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused kõigi ajutiste erinevuste kohta, mis esinevad varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse ja maksustamisväärtuste vahel. Edasilükkunud tulumaks on arvestatud bilansipäeval kehtivate maksumäärade ja kehtivate seaduste alusel, mida eeldatakse kehtivat siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse bilansis vaid juhul, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus. Maksukahjumit võib edasi kanda järgmistele perioodidele 20 aastat.

Uute ja/või muudetud IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

Käesoleva aruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on samad, mida kasutati ettevõtte 31. detsembril 2018 lõppenud majandusaasta aruandes, välja arvatud allpool kirjeldatud muudatused.

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid ettevõttele kohustuslikuks alates 01.01.2019:

“Rendilepingud” - IFRS 16

(rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)

Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning - juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi - ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

Kontsern rakendas standardit IFRS 16 “Rendilepingud” tagasiulatuvat 1. jaanuari 2019 seisuga, aga ei ole korrigeerinud võrdlusandmeid 2018. aasta kohta, nagu on lubatud standardi teatud üleminekureeglite kohaselt. Seega on 2018. aasta võrdlusandmed esitatud varasemalt kehtinud standardi IAS 17 ja sellega seotud tõlgenduste kohaselt. Mõju jaotamata kasumi algsaldodele seisuga 01.01.2019 puudus.

Praktilised abinõud esmasel rakendamisel

Praktilise abinõuna on kontsern esmase rakendamise kuupäeva seisuga otsustanud mitte ümber hinnata, kas lepingu puhul on tegemist rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Selle asemel on kontsern tuginevad oma varasematele hinnangutele nende lepingute osas, mis on sõlmitud enne ülemineku kuupäeva, rakendades standardi IAS 17 “Rendid” ja tõlgenduse IFRIC 4 “Kindlakstegemine, kas kokkulepe hõlmab renti” nõudeid.

IFRS 16 esmasel rakendamisel on kontsern kasutanud järgmisi standardi poolt lubatud lihtsustusi varem kasutusrendiks liigitatud rentide osas:

- IFRS 16 nõuete mitte rakendamine rentide suhtes, mille rendiperiood lõpeb 12 kuu jooksul alates esmase rakendamise kuupäevast;
- esmase rakendamise kuupäeval kasutusõiguse esemeks oleva vara väärtust hinnates on jäetud arvestamata esmased otsekulutused;
- tagantjärele tarkuse kasutamine, tehes seda näiteks rendiperioodi kindlaksmääramiseks juhul, kui leping sisaldab rendi pikendamise või tühistamise õigust.

Selliste rentide suhtes, mis liigitati IAS 17 kohaselt kapitalirendiks, on kasutamissoiguse esemeks oleva vara bilansiline väärtus ja rendikohustus esmase rakendamise kuupäeva seisuga sama, mis standardi IAS 17 kohaselt mõõdetud rendivara bilansiline väärtus ja rendikohustus vahetult enne nimetatud kuupäeva. Selliste rentide puhul kajastab rentnik kasutamissoiguse esemeks olevat vara ja rendikohustust käesoleva standardi kohaselt alates esmase rakendamise kuupäevast.

Vara kasutusõiguse mõõtmine esmasel rakendamisel:

Tuhandetes eurodes

Kapitalirendi tingimustel ostetud põhivara, mis on kajastatud seisuga 31.detsember 2018 (Lisa 8)	1 888
Finantsseisundi aruandes kajastatud vara kasutusõiguse kogusumma esmase rakendamise kuupäeval 1. jaanuaril 2019	1 888

Rendikohustise mõõtmine esmasel rakendamisel:

Tuhandetes eurodes

Kapitalirendi kohustised, mis on kajastatud seisuga 31.detsember 2018 (Lisa 8, 15)	2 395
Finantsseisundi aruandes kajastatud rendikohustise kogusumma esmase rakendamise kuupäeval 1. jaanuaril 2019	2 395

Tehtud korrigeerimised

Kontsern on konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastanud järgmised korrigeerimised 1. jaanuar 2019 seisuga:

Tuhandetes eurodes

Materiaalse PV gruppide lõikes toimunud muutused:

- kapitalirendi tingimustel ostetud vara ümberklassifitseerimine (lisa 5, 8)	1 888
--	-------

Netomõju kasumile puudub

„Ennetähtaegne tagasimakse negatiivse kompensatsiooniga“ - IFRS 9 muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)

Muudatus võimaldab kajastada teatud laene ja võlaväärtpabereid korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil ka juhul, kui neid võib ennetähtaegselt tagasi maksta summas, mis on väiksem kui korrigeeritud soetusmaksumus, näiteks kui tagasimakse toimub õiglases väärtuses või kui tagasimakse sisaldab mõistlikku kompensatsiooni laenuandjale, olles mõõdetud selle instrumendi järelejäänud elueal toimuva turuintresside kasvu mõju nüüdisväärtuse summas. Lisaks on standardi otsuste aluste (*basis of conclusions*) osasse lisatud info, mis kinnitab kehtivaid IFRS 9 juhiseid, mis sätestavad, et kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavaid finantskohustusi muudetakse või vahetatakse selliselt, et neid bilansist ei eemaldata, tuleb tekkinud kasum või kahjum kajastada kasumiaruandes. Seetõttu ei saa ettevõtteid enamustel juhtudel muuta laenu sisemist intressimäära laenu järelejäänud elueaks, et vältida laenutingimuste muutmise hetkel mõju kasumiaruandele. Kontserni hinnangul oluline mõju finantsaruandele puudub.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2019 algaval aruandeaastal, ei olnud olulist mõju ettevõttele.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad ettevõttele kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2020 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

„Olulisuse mõiste“ - IAS 1 ja IAS 8 muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt)

Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Kontserni hinnangul oluline mõju finantsaruandele puudub.

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)

Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus. Kontserni hinnangul oluline mõju finantsaruandele puudub.

„Äritegevuse mõiste“ - IFRS 3 muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatustega on korrigeeritud äritegevuse mõistet. Äritegevusel peavad olema sisendid ja sisuline protsess, mis koos aitavad oluliselt kaasa võimele luua väljundeid. Uus juhendmaterjal annab raamistiku hindamiseks, millal sisend ja sisuline protsess on olemas, sh varajases staadiumis olevate ettevõtete puhul, mis ei ole väljundeid tekitanud. Kui väljundeid ei ole, siis äritegevusena klassifitseerumiseks on vajalik organiseeritud tööjõu olemasolu. Väljundi mõistet on kitsendatud ja see keskendub nüüd klientidele pakutavatele kaupadele ja teenustele ning investeerimistulu ja muu tulu teenimisele; mõiste ei hõlma enam kulude kokkuhoidu ja muud majanduslikku kasu. Samuti ei pea enam hindama, kas turuosalised on võimelised puuduvaid osi asendama või omandatud tegevusi ja varasid integreerima. Ettevõtte/kontsern võib läbi viia „kontsentratsioonitesti“ - omandatud varad ei vasta äritegevuse mõistele kui omandatud brutovarade sisuliselt kogu õiglane väärtus kontsentreerub ühele varale (või ühesuguste varade kogumile). Kontsern hinnangul oluline mõju finantsaruandele puudub.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontsernile.

4. Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused

Mitmed kontserni arvestuspõhimõtted ja avalikustamisnõuded eeldavad õiglase väärtuse määramist nii finantsvarade ja -kohustuste kui ka muude varade ja kohustuste osas. Õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud allpool toodud meetodeid. Vajadusel on täiendav info õiglase väärtuse määramisel kasutatud eelduste kohta toodud vastavat vara või kohustust käsitlevas lisas.

Maa ja ehitiste, masinate ja seadmete ning nendega põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhinnatud väärtuse määramine:

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil. Selleks hindab kontserni juhtkond regulaarselt, kas ümberhinnatud põhivarade õiglase väärtus erineb oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Ümberhinnatud põhivarade õiglase väärtuse määramisel tugineb juhtkond eksperthinnangutele, mis saadakse kas kontsernisiseselt vara kasutusväärtust testides või kontserniväliste hindajate abi kasutades iga 3 - 5 aasta jooksul (lisa 5).

Kinnisvara turuväärtuseks on eeldatav summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja mitteseotud poolte vahelises tehingus turutingimustel, kusjuures osapooled tegutsevad teadlikult ja vabatahtlikult.

Põhivara objektide turuväärtuse määramisel lähtutakse asendamisega kaasnevatest väljaminekutest, mida on amortiseeritud, või testitakse vara kasutusväärtust (lisa 5). 2019. aasta õiglase väärtuse hindamise käigus tuvastati vajadus põhivarade bilansilise väärtuse vähendamiseks summas 5 288 tuhat eurot.

Hinnangud materiaalse põhivara kasuliku eluea osas:

Juhtkond on andnud hinnangu materiaalse põhivara kasulikule elueale võttes aluseks äritegevuse mahu, vastava ala kogemused ja tulevikuväljavaated. Lisas 3 on avalikustatud juhtkonna seisukoht kontserni materiaalse põhivara kasuliku eluea kohta.

Firmaväärtuse väärtuse languse hindamine:

Kontsern hindab tütarettevõtjate omandamisel tekkinud firmaväärtuse bilansilise väärtuse võimalikku kaetava väärtuse vähenemist vähemalt kord aastas. Väärtuse hindamiseks leitakse nende raha genereerivate äriüksuste, millele firmaväärtus on allokeeritud, õiglase väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus. Kasutusväärtuse leidmiseks on juhtkond prognoosinud raha genereerivate üksuste tulevase rahavoogusid ning valinud sobiva diskontomäära rahavoogude nüüdisväärtuse määramiseks.

Firmaväärtuse bilansiline jääkväärtus seisuga 31.12.2019 on 58 754 tuhat eurot (31.12.2018: 58 754 tuhat eurot). 2019.aastal ja 2018.aastal firmaväärtuse allahindluse vajadust ei tuvastatud (lisa 7).

Bioloogilise vara õiglase väärtuse hindamine:

Kontserni bioloogilisi varasid (kasvav mets) mõõdetakse õiglases väärtuses. Bioloogilised varad hinnatakse igal bilansipäeval ümber vastavalt nende õiglasele väärtusele. Bioloogiliste varade ümberhindluse tulemusena suureneb või väheneb nende bilansiline maksumus. Bioloogiliste varade väärtuse muutus tuleneb nii metsa juurdekasvust kui turuhinna muutusest. Bioloogilise vara bilansiline väärtus 31.12.2019 seisuga on 8 411 tuhat eurot (31.12.2018 5 840 tuhat eurot). Täiendav info toodud lisas 9.

5. Materiaalne põhivara

Tuhandetes eurodes

Soetusmaksumus

	Maa ja ehitised	Masinate ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata põhivara	Kokku
Saldo 31.12.2017	65 840	437 190	1 032	853	504 914
Soetamine	2 292	15 381	398	1 312	19 383
Soetamine äriühendusest	2 627	1 667	8	0	4 302
Müük ja mahakandmine	-420	-20 085	-163	-376	-21 044
Ümberklassifitseerimine	121	93	0	-214	0
Bioloogiliseks varaks	-214	0	0	0	-214
Saldo 31.12.2018	70 246	434 246	1 275	1 575	507 341
Ümberklassifitseeritud kapitalirendid (lisa 8)	0	-2 698	0	0	-2 698
Korrigeeritud 01.01.2019 saldo	70 246	431 548	1 275	1 575	504 643
Soetamine	2 774	1 617	561	7 009	11 961
Soetamine äriühendusest	3 337	53 085	0	0	56 422
Müük ja mahakandmine	-81	-6 371	-61	0	-6 513
Ümberklassifitseerimine	136	292	0	-428	0
Bioloogilisest varast ümberklassifitseerimine	676	0	0	0	676
Saldo 31.12.2019	77 088	480 171	1 775	1 575	567 189

Akumuleeritud kulum

Saldo 31.12.2017	16 796	97 943	586	0	115 325
Arvestatud kulum	3 618	25 489	392	0	29 499
Mahakantud põhivara kulum	-110	-18 725	-76	0	-8 911
Saldo 31.12.2018	20 304	104 707	902	0	125 913
Ümberklassifitseeritud kapitalirendid (lisa 8)	0	-810	0	0	-810
Korrigeeritud 01.01.2019 saldo	20 304	103 897	902	0	125 103
Arvestatud kulum	3 781	28 448	465	0	32 694
Mahakantud põhivara kulum	0	-1 040	-46	0	-1086
Saldo 31.12.2019	24 085	131 305	1 321	0	156 711

Jääkväärtus

31.12.2016	56 493	340 791	534	24 486	422 303
31.12.2017	49 044	339 836	446	237	389 589
31.12.2018	49 942	329 539	373	1 575	381 428
31.12.2019	53 003	348 866	454	8 156	410 478

Tagatiseks panditud varad

31.12.2019 ja 31.12.2018 seisuga olid kõik põhivara objektid panditud pangalaenu tagatiseks (info lisa 15).

Lõpetamata põhivara

Lõpetamata põhivarana on kajastatud peamiselt kontserni ettevõtte Graanul Biotech OÜ poolt biokeemia katsetehase rajamiseks tehtud investeeringud. Tehas peaks tootmist alustama 2020. aasta teisel poolel.

Kapitaliseeritud laenukasutuse kulud

Põhivara summa seisuga 31.12.2019 sisaldab kapitaliseeritud intressikulu summas 254 tuhat eurot intressimääraga 3 kuu euribor + 1,6% ja 1 118 tuhat eurot intressimääraga 6 kuu euribor + 2,4% (31.12.2018 seisuga olid summad samad). Kapitaliseeritud intressikulude jääkväärtus oli 822 tuhat eurot (31.12.2018 891 tuhat eurot).

Põhivara ümberhindlus

Põhivara ümberhindlused on teostatud 31.12.2011, 31.12.2014 ja 31.12.2019 seisuga.

31.12.2011 ümberhindlus hõlmas Imavere, Alytuse ja Incukalnsi pelletitehaseid ning Helme ja Launkalne pelletitehaseid koos nende tehaste juurde ehitatud kombijaamadega. Ümberhindluse eesmärgiks oli tehaste väärtuse õiglane kajastamine, võttes arvesse ka pelletitehaste ja koostootmisjaamade koostöömimise sünergiat. Ümberhindluse järgse ja esialgse väärtuse vahe oli 90 577 tuhat eurot.

31.12.2014 ümberhindlus hõlmas Ebavere ja Osula pelletitehaseid ja Incukalnsi kombijaamasid koos pelletitehasega. Ümberhindluse järgse väärtuse ja esialgse väärtuse vahe oli 115 334 tuhat eurot. Põhivara ümberhindlused teostas rahvusvaheliselt tunnustatud, tehnilisele auditile, inseneriteenustele ja tehnilisele järelvalvele spetsialiseerunud Soome ettevõtte Pöyry OY.

Seisuga 31.12.2019 on kontserni juhtkond üle vaadanud eelnevate põhivara ümberhindluste peamised eeldused ja teostanud uued arvestused. Põhivarade ümberhindluse testi analüüsi tulemusel ilmnes, et Helme Energia koostootmisjaama väärtus on oluliselt madalam kui hetkel bilansis kajastatu. Helme Energia koostootmisjaama toetuskeem lõppeb 2024. aastal ning selle järgselt ettevõtte rahateenimisvõimekus oluliselt väheneb. Selle tõttu otsustati kontserni tasemel kajastada ümberhindlusi 5 288 tuhande euro väärtuses. Ümberhindluse järgselt vastab põhivara jääkväärtus reaalse diskonteeritud rahavoo nüüdisväärtusele.

Hindamisel kasutatud peamised eeldused (vt ka lisa 7):

- Hindamisel arvestati pelletitehase ja koostootmisjaama koostöömimisest tekkivat sünergiat. Pelletitehas on suur elektri- ja soojusenergia tarbija ning seda aastaringelt. Töötundide kõrge arv võimaldab saavutada koostootmisjaama töö maksimaalset efektiivsust.
- Pelletitehas tarbib kogu koostootmisjaamas toodetava soojusenergia (ca 120 GWh) ning olulise osa (30-35%) toodetavast elektrienergiast.
- Koostootmisjaam töötab 11,5 kuud aastas.
- Koostootmisjaama kütuseks on biomass, mida soetatakse kasutades samasid tarnekanaleid kui pelletite tootmiseks kasutatava toorme hankimisel.
- Kõik kasutatud sisendid (nii tulu kui kulupoolel) on tänased tegelikud andmed, mida on tulevaste perioodide osas muudetud vastavalt oodatavale inflatsioonile ja turuolukorra muutustele.

6. Pikaajalised nõuded ja investeeringud sidus- ja ühissettevõtetesse

Pikaajalised nõuded

Finantsseisundi aruande rea „Pikaajalised nõuded“ all on 31.12.2019 seisuga kajastatud laenu ja intressinõuded Sweetwater Ltd ning ühissettevõtte Valga Puu OÜ vastu ja USAs asuva tütarettevõtte pikaajalised deposiidid, mis on makstud hankijatele oma kohustuste tagamiseks.

Aruandeperioodil on ühissettevõtte Valga Puu OÜ antud laenu 5 500 tuhat eurot (3 500 tuhat eurot 2018. aastal) ja ühissettevõtte on laenu tagasi maksnud 2 600 tuhat eurot (3 800 tuhat eurot 2018. aastal). Valga Puu OÜ-le antud laen on tagatiseta, intress on 7% ja tagasimaksetähtaeg 2023.

Sweetwater Ltd on Biofuel OÜ kontsernilt saanud 2019. aastal laenu juurde 3 604 tuhat eurot (11 965 eurot 2018. aastal sh 5 240 tuhat eurot AS Graanul Invest kontsernilt). Laenujääk kokku 31.12.2019 seisuga 15 756 tuhat eurot sh AS Graanul Invest kontserni poolt antud laen 5 341 tuhat eurot. Laenude alusvaluuta on US dollar ja kogusumma alusvaluutas on 17 700 tuhat US dollarit sh 6 000 tuhat US dollarit

antud AS Graanul Invest kontserni poolt. Laenud koosnevad kahest osast, millest 14 700 US dollarit on tagatisega ja 3 000 US dollarit ilma tagatiseta. Laenu intress on 10 682 tuhat euro osas 12% aastas ja 5 074 tuhat euro osas 18% aastas.

Laenude tagasimaksmise tähtajad on järgmised:

- 1) 5 341 tuhande euro (AS Graanul Invest kontserni poolt antud laenude) osas 30.04.2021,
- 2) 5 074 tuhande euro osas 31.12.2021 ja
- 3) 5 341 tuhande euro osas 31.12.2021.

Seotud osapoollele on antud tagatiseta laenu summas 120 tuhat eurot (31.12.2018 120 tuhat eurot) intressimääraga 1% ja tagasimaksmise tähtajaga 31.01.2021.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2019	31.12.2018
Muud pikaajalised laenud	15 876	12 085
Pikaajalised deposiidid	1 315	0
Pikaajaline laen ühissettevõttele	9 000	6 100
Intress	666	255
Pikaajalised nõuded kokku	26 857	18 440

Investeeringud sidus-ja ühissetevõtetesse

Finantsseisundi aruande kirje „Investeeringud sidus- ja ühissetevõtetesse“ all on investeeringud kajastatud kapitaliosaluse meetodil. Täpsem finantsinfo sidus- ja ühissetevõtete kohta on esitatud järgnevas tabelis:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valga Puu		Roger Puit	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Põhivara	47 569	40 091	76 678	65 799
Käibevara	5 433	6 501	5 010	5 899
Pikaajalised kohustused	-35 886	-28 179	-2 623	-26 105
Lühiajalised kohustused	-4 371	-5 768	-31 099	-2 144
Netovara	12 745	12 645	47 966	43 449
Jääkväärtuste kujunemine:				
31.12.2018	12 645	4 802	43 449	18 527
Emiteeritud aktsiad	0	2	0	108
Ülekurss	0	3 998	0	4 891
Perioodi kasum	245	3 903	4 517	19 923
Makstud dividend	-312	-60	0	0
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv osa	12 578	12 645	47 966	43 449
Vähemusosalus	167	0	0	0
31.12.2019	12 745	12 645	47 966	43 449
Kontserni osa %	66,0016%	66,0016%	50,00%	50,00%
Kontserni osa	8 302	8 346	23 983	21 725
Firmaväärtus	634	634	6 870	6 870
Bilansiline väärtus	8 936	8 980	30 853	28 594

Tuhandetes eurodes	Valga Puu		Roger Puit	
	2019	2018	2019	2018
Tulud kokku	45 163	40 897	18 193	29 338
Müügi- ja tootmiskulud	-42 761	-35 448	-12 994	-8 831
Muud tegevuskulud	-766	-547	-186	-169
Finantstulud ja -kulud	-1 348	-984	-496	-415
Kasum / -kahjum enne tulumaksu	288	3 918	4 517	19 923
Tulumaks	-76	-15	0	0
Aruandeaasta kasum /kahjum	212	3 903	4 517	19 923
Kontserni osa aruandeaasta kasumist / kahjumist	161	2 423	2 258	9 670

2019. aastal maksis Valga Puu OÜ Graanul Mets OÜ-le dividende summas 206 tuhat eurot (2018.aastal 30 tuhat eurot).

05.aprillil 2018 soetas kontserni ettevõtte Graanul Mets OÜ täiendavalt 16,007% Valga Puu OÜ osadest ja tasus nende eest 4 000 tuhat eurot. Tehingu tulemusena kuulub alates eelnimetatud kuupäevast kontsernile 66,007% Valga Puu OÜ osadest (2017: 50%). Tulenevalt omanike vahel sõlmitud lepingutest ei saavutanud kontsern kontrolli ja Valga Puu OÜ on kajastatud endiselt ühissettevõttena.

30.aprillil 2018 omandas Graanul Mets OÜ 50% varem ühissettevõttena kajastatud Karo Mets OÜ osadest, mille tulemusena Karo Mets OÜ muutus kontserni tütarettevõtteks (täpsem info lisas 23). Tehingu eest tasuti 1 500 tuhat eurot.

11.mail 2018 omandas Graanul Mets OÜ lisaks varasemale osalusele veel 17,65% Roger Puit AS aktsiatest. Kokku tasuti 7 794 tuhat eurot, millest 2 500 tuhat eurot läks aktsiakapitali suurendamiseks ja 5 294 tuhat eurot oli tasu saadud aktsiate eest.

7. Immateriaalne põhivara

Tuhandetes eurodes	Firmaväärtused		Litsentsid	Muud immat. varad	Kokku
Soetusmaksumus					
Saldo 31.12. 2017	58 494	19	364	58 877	
Soetus	0	0	188	188	
Soetus äriühendusest	260	0	5	265	
Saldo 31.12. 2018	58 754	19	557	59 330	
Soetus	0	0	202	202	
Saldo 31.12. 2019	58 754	19	759	59 532	
Kulum ja väärtuse langus					
Saldo 31.12. 2017	0	19	70	89	
Arvestatud kulum	0	0	78	78	
Saldo 31.12. 2018	0	19	148	167	
Arvestatud kulum	0	0	126	126	
Saldo 31.12. 2019	0	19	274	293	

Jääkväärtus

31.12.2017	58 494	0	294	58 788
31.12.2018	58 754	0	409	59 163
31.12.2019	58 754	0	485	59 239

Firmaväärtuse saldo 31.12.2019 seisuga summas 58 754 tuhat koosneb järgmiste ettevõtete omandamisel tekkinud firmaväärtustest:

- 58 494 tuhat eurot - Latgran SIA firmaväärtus, mis on tekkinud Latgran SIA omandamisest kontserni tütarettevõtte Latgale Pellets SIA poolt ja nende ettevõtete hilisemast ühinemisest
- 260 tuhat eurot - Karo Mets OÜ firmaväärtus, mis tekkis ettevõtte omandamisel kontserni tütarettevõtte Graanul Mets OÜ poolt

Väärtuse languse test raha genereerivale üksusele

Varade väärtuse testid (sh. firmaväärtus) on läbi viidud seisuga 31. detsember 2019 ja 31.12.2018.

Et kontsernitegevus on aja jooksul üha enam integreerunud ja ettevõtete juhtimine tsentraliseeritud, st. juhtimisotsuseid tehakse kogu kontserni kui terviku tulemuste alusel, ning erinevad tehased saavad kõik vähemal või rohkemal määral firmaväärtusest kasu, leidis juhtkond 2015. aastal, et objektiivsem on firmaväärtuse jagamine kogu Kontserni tegevusele.

Kaetav väärtus (tuginedes kasutusväärtusele) määrati võttes aluseks tuleviku rahavood seitsme aasta lõikes. Kaetava väärtuse testi arvutus näitas, et kontserni tulevaste rahavoogude baasil tehtud nüüdisväärtus katab ära kogu Biofuel OÜ kontserni tasandil tekkinud firmaväärtuse. Lätis on toorme olukord stabiilsem ning Latgran SIA firmaväärtuse puhul sellist väärtuse langust ei täheldatud, mille tulemusel oleks vaja Latgran SIA firmaväärtust alla hinnata.

Sama testi käigus on küll tuvastatud ka indikatsioon kontserni tütarettevõtte Helme Energia OÜ ümberhindluse meetodil kajastatud põhivara õiglase väärtuse korrigeerimiseks summas 5 288 tuhat eurot (lisa 5).

Kasutusväärtus määrati raha genereeriva üksuse rahavoogude diskonteerimise teel tuginedes järgneva seitsme aasta äriplaanile ja eelarvetele. Tuleviku rahavoogude arvestus põhines järgmistel eeldustel:

- keskmine müügihinna tõus 2% aastas perioodil 2020 - 2025
- tooraine hinnatõus 2% - 5% aastas
- keskmine intressikulu laenudelt on 2-3% aastas
- muud tegevuskulud tõusevad 2% aastas
- tehaste kasulik eluiga alates tootmise alustamisest on 20 aastat
- tootmismahud on järgnevatel aastatel 2,5 miljonit tonni aastas
- tulumaksujärgne diskontomäär 10,36%

Võrdlusandmed 2018. aastal kasutatud kasutusväärtuse testi eelduste kohta:

- keskmine müügihinna tõus 2% aastas perioodil 2019 - 2025
- tooraine hinnatõus 2% aastas
- keskmine intressikulu laenudelt on 2-3% aastas
- muud tegevuskulud tõusevad 2% aastas
- tehaste kasulik eluiga alates tootmise alustamisest on 20 aastat
- tootmismahud on järgnevatel aastatel 2 miljonit tonni aastas
- tulumaksujärgne diskontomäär 10,37%

Peamiste eelduste aluseks on eelnevate aastate kogemused, informatsioon rahvusvahelisel kütuseturul toimuva kohta ja turu olukorra analüüsi tulemused.

Sensitiivsusanalüüs

Eeldusel, et muud asjaolud jäävad samaks nagu ülal mainitud, ei põhjustaks 1% müügihinna muutusfirmaväärtuse allahindluse vajadust. Samuti ei põhjustaks firmaväärtuse allahindluse vajadust 1% toorainehindade tõus ega diskontomäär 0,5% kasv.

8. Rendilepingud

Käesolevas lisas on esitatud informatsioon rendilepingute kohta, kus kontsern on rentnik.

Finantsseisundi aruandes kajastatud summad

Tuhandetes eurodes

01.01.2019*	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Kokku
Ümberklassifitseeritud kapitalirendid (Lisa 5)	0	1 888	0	1 888
Korrigeeritud 01.01.2019 algsaldo	0	1 888	0	1 888
Vara kasutusõiguse lisandumine äriühendusest (lisa 23)	1 943	0	0	1 943
Vara kasutusõiguse lisandumine	0	4 272	392	4 664
Arvestatud kulum	-44	-873	-78	-995
Saldo 31.12. 2019	1 899	5 287	314	7 500

* Eelnevatel perioodidel kajastati konsolideeritud finantsseisundi aruande standardi IAS 17 „Rendid“ kohaselt vaid kapitalirendilepinguid. Varad arvestati materiaalse põhivarana ja kohustused kontserni võlakohustuste osana. Alates 01.jaanuarist 2019, mil rakendus uus standard “Rendilepingud” on kapitalirendi tingimusel soetatud põhivarad kajastatud real “Vara kasutusõigus”. Täpsemat infot raamatupidamispõhimõtete muudatuste kohta leiab lisaks lisast 3.

Rendikohustis	31.12.2019	01.01.2019
Lühiajaline rendikohustis	1 699	626
Pikaajaline rendikohustis	5 547	1 769
Kokku rendikohustused	7 246	2 395

Kasumiaruandes kajastatud summad

Kontserni konsolideeritud kasumi- ja koondkasumiaruanne sisaldab järgmiseid rendilepingutega seotud summasid:

	2019
	IFRS 16
Intressikulu (kajastatud finantskulude all)	87
Lühiajaliste rendilepingutega seotud kulu (kajastatud tegevuskulude all)	309
Kokku	396

2019. aasta rentidega seotud raha väljamaksed kokku olid summas 2 152 tuhat eurot.

8. Bioloogilised varad

Tuhandetes eurodes

Pikaajalised varad	Kasvav mets
Saldo 31.12.2018	5 840
Soetused	4 508
Hinnamuutusest tingitud õiglase väärtuse muutus	370
Juurdekasvust tingitud õiglase väärtuse muutus	53
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-1 684
Ümberklassifitseerimine materiaalseks põhivaraks	-676
Saldo 31.12.2019	8 411

Bioloogiliste varade õiglase väärtuse hindamisel on aluseks võetud vara turuväärtus bilansipäeval, samuti vara turustamisega kaasnevad transpordi- ja muud kulutused. Õiglase väärtuse määramisel on bioloogilised varad rühmitatud vanuse ja kvaliteedi järgi.

Turuväärtuse hindamisel arvestatakse nendes piirkondades toimunud tehingute keskmist hinda arvesse võttes kasvava metsa sortimenti ning võimalikke turustuskanaleid.

Õiglase väärtuse hindamine on läbi viidud kontserni siseste ekspertide poolt.

Kontserni bioloogilised varad, mida kajastatakse seisuga 31. detsember 2019 õiglases väärtuses, on mõõdetud tasemel 3.

10. Varud

Tuhandetes eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Materjal ja kaubad	16 797	6 678
Valmistoodang	31 906	7 497
Muud varud	2 937	2 501
Varud kokku	51 640	16 676

2019. ega 2018. aastal ei ole varude allahindlusi tehtud.

11. Maksude ettemaksed

Tuhandetes eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Käibemaks	6 485	5 622
Muud maksud	13	2 309
Kokku maksude ettemaksed	6 498	7 931

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud Kontserni ettevõtete maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli üheski ettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida Kontserni ettevõtete maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Kontsernile täiendava maksusumma.

12. Lühiajalised nõuded ja ettemaksed

Tuhandetes eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Nõuded ostjate vastu	39 157	25 626
Maksude ettemaksed	6 498	7 932
Muud nõuded ja ettemaksed	4 894	850
Nõuded kokku	50 549	34 408

31.12.2019 seisuga oli kontsernil ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 342 tuhat eurot. (31.12.2018 seisuga 91 tuhat eurot). Täiendav info lisas 22.

13. Raha

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Raha pangaarvetel	15 517	22 274
Piiratud kasutusega raha	5 539	0
Kokku raha	21 056	22 274

Kontserni ettevõtte Woodville Pellets Ltd on kohustus hoida pangaarvel kindlat summat, mida võib kasutada ainult Apollo Capitali laenu tagasimakseteks.

14. Omakapital ja reservid

Osakapital

31.12.2019 ja 31.12.2018 seisuga ettevõtte osakapital 1 osast. Osa nimiväärtus on 3 tuhat eurot.

2019. aastal maksti dividende kokku 9 977 tuhat eurot (2018.aastal 6 417 tuhat eurot).

Kohustuslik reservkapital

Ettevõtte peab moodustama kohustusliku reservkapitali vastavalt Eesti Äriseadustikule ja ettevõtte põhikirjale. Igal aastal tuleb kohustuslikku reservi kanda vähemalt 5% puhaskasumist kuni reserv moodustab 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservi võib kasutada kahjumite katmiseks ja osakapitali suurendamiseks.

Põhivara ümberhindluse reserv

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil. Põhivara bilansilise jääkväärtuse suurenemine ümberhindluse tulemusena kajastatakse läbi koondkasumi ja akumuliseeritakse omakapitali kirjel „Reservid“. 2019. aastal on põhivara ümberhindluse reserv vähenenud 5 288 tuhat eurot seonduvalt Helme Energia OÜ ümberhindluse meetodil kajastatud põhivara õiglase väärtuse vähenemisega (täiendav info lisas 7).

Jaotamata kasum

31.12.2019 seisuga on Kontserni jaotamata kasum 140 555 tuhat eurot (31.12.2017: 108 410 tuhat eurot). Alates 1.01.2015 on tulumaks dividendide väljamaksmisel 20/80 jaotatud netodividendidele. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel neto dividendidena on 28 111 tuhat eurot (31.12.2018: 21 682 tuhat eurot), seega oleks netodividendidena võimalik välja maksta 112 444 tuhat eurot (31.12.2018: 86 728 tuhat eurot). Vastavalt tütarettevõtja AS Graanul Invest laenulepingutele tuleb üle 20% puhaskasumist dividendina välja maksmiseks saada eelnev nõusolek finantseerijatelt.

Tingimusliku tulumaksukohustuse arvutamisel on aluseks võetud maksumäär, mis kehtib 2020. aastal väljamakstavatele dividendidele ja eeldus, et jaotatavad dividendid ja nendelt tekkiv tulumaks kokku ei ületaks jaotamata kasumi jääki seisuga 31. detsember 2019.

Alates 2019. aastast on võimalik regulaarselt makstavate dividendide väljamaksmisel rakendada maksumäära 14/86.

Välismaa tütarettevõtelt saadud dividendidelt täiendavat tulumaksukulu ei teki (ka 2019.aastal).

15. Laenukohustused

Lisa annab ülevaate Kontserni intressiga laenude lepingutingimuste kohta. Täiendavat teavet kontserni intressi- ja valuutariskide kohta saab lisast 22.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2019	31.12.2018
Pikaajalised kohustused		
Tagatisega pangalaenud	175 228	122 722
Tagatiseta laen seotud osapoolet	5 499	407
Kapitalirendikohustused	5 547	1 769
	186 274	124 928
Lühiajalised kohustused		
Pikaajaliste pangalaenude lühiajaline osa	28 940	31 113
Kasutatud arvelduskrediit	25 344	27 687
Kapitalirendikohustuste lühiajaline osa	1 699	626
	55 983	59 426
Kõik kokku	242 257	184 354

Laenude tähtajad ja tingimused:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valuuta	Intressi- määr	Tähtaeg	Jääk 31.12.2019	Jääk 31.12.2018
Nordea pangalaen	EUR	Euribor +2%-2,15%	2020	0	42 223
EBRD pangalaen	EUR	Euribor +2,9%	2025	50 479	61 409
Danske pangalaen	EUR	Euribor +2%	2020	0	48 000
Sündikaatlaen	EUR	Euribor+2,5%	2024	98 564	0
Apollo Capital laen	USD	10%	2024	53 077	0
Swedbanki pangalaen	EUR	Euribor+2%	2020	2 048	2 233
Kasutatud arvelduskrediit	EUR	EONIA +2,0-2,1%*	2019	25 344	27 687
Kapitalirendikohustused	EUR	Euribor +1,5-2,4%	2019 - 2024	7 246	2 395
Laen seotud osapoolet (Lisa 25)	EUR	0%	2021	5 499	407
Kokku laenukohustused				242 257	184 354

*Kasutatud arvelduskrediidi intress on seotud EONIA-ga (Euro Overnight Index Average).

Teiste laenude intressid on seotud 6 kuu Euriboriga. Täpsem info lisas 22.

Tagatised

- Hüpoteegid kõigile kontserni ettevõtete varadele
sh. 8 kinnistut Eestis, 3 kinnistut Lätis ja 2 kinnistut Leedus
- Tütarettevõtete aktsiate ja osade pant v.a. Graanul Varad OÜ, Imavere Shipping Company Ltd, GI Energy Investments OÜ ja GI Power Plants OÜ
- Kommertsandid kõigile grupi ettevõtete käibevaradele (lisad 10 ja 12)
- Pandileping UAB Graanul Investi kinnistu rendilepingule Leedus
- Pandileping kõigi grupi ettevõtete pangakontodele

Lisaks on kõik kindlustuslepingute järgi saadavad hüvitused panditud panga kasuks.
Panditud materiaalse põhivara jääkväärtused ja täiendav info on lisas 5.

Kontserni laenulepingutele on seatud mitmed eritingimused, mille mittetäitmisel võib laenuandja nõuda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist:

EBRD tingimused

Intressiga võlakohustused / EBIDTA peab olema alla 3,5

Äritegevuse rahavood + saadud laenud - investeeringud / laenude, liisingute ja intresside tagasimaksed peab olema üle 1,3

Sündikaatlaenu tingimused

Intressiga võlakohustused / EBIDTA peab olema alla 3,5

Aruande perioodi EBITDA / aruandeperioodi laenude ja liisingute põhiosade tagasimaksed + intresside tagasimaksed peab olema üle 1,2

Omakapitali osakaal varadest peab olema üle 45%

31.12.2019 ja 31.12.2018 seisuga oli kontsern vastavuses laenulepingute tingimustega.

Finantseerimistegevusest tekkinud kohustuste muutused

	31.12.2018	Raha- vood	Uued liisingud	Tütarettevõtte soetus	Muu	31.12.2019
Pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	31 113	-30 820	0	0	28 647	28 940
Arvelduskrediit	27 687	-2 343	0	0	0	25 344
Tagatiseta laen seotud osapoolelt	407	5 092	0	0	0	5 499
Lühiajalised kapitalirendi kohustused	626	-830	1 376	131	396	1 699
Pikaajalised pangalaenud	122 752	81 123	0	0	-28 647	175 228
Pikaajalised kapitalirendi kohustused	1 769	-926	3 288	1 812	-396	5 547
Finantseerimistegevusest tekkinud kohustused kokku	184 354	51 296	4 664	1 943	0	242 257

	31.12.2017	Raha- vood	Uued liisingud	Tütarettevõtte soetus	Muu	31.12.2018
Pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	30 928	-31 710	0	781	31 114	31 113
Arvelduskrediit	19 567	8 120	0	0	0	27 687
Tagatiseta laen seotud osapoolelt	407	0	0	0	0	407
Lühiajalised kapitalirendi kohustused	148	-754	967	254	11	626
Pikaajalised pangalaenud	151 522	0	0	2 344	-31 114	122 752
Pikaajalised kapitalirendi kohustused	11	0	729	1 040	-11	1 769
Finantseerimistegevusest tekkinud kohustused kokku	202 583	-24 344	1 696	4 419	0	184 354

Muud summad sisaldavad ümberklassifitseerimiste mõju pangalaenude ja kapitalirendi kohustuste pika- ja lühiajaliste osade vahel aja möödumise tõttu ja laenu lepingutasu kapitaliseerimise ja amortisatsiooni mõju.

16. Sihtfinantseerimine

Tuhandetes eurodes

	2019	2018
Saldo aruandeaasta alguses	10 129	7 002
Saadud aruandeperioodil	-173	3 927
Kajastatud kasumiaruandes (lisa 17)	-1 040	-800
Saldo aruandeaasta lõpus	9 262	10 129

2019.a ja 2018. aastal on saadud sihtfinantseerimine biotehnoloogia arenduskulude katteks. Varasem sihtfinantseerimine on saadud pikaajaliste investeeringute toetuseks.

17. Võlad ja ettemaksed

Tuhandetes eurodes

	31.12.2019	31.12.2018
Võlad hankijatele	18 064	16 886
Maksuvõlad	2 139	1 905
sh.		
käibemaks	1 019	825
ettevõtte tulumaks	9	110
isiku tulumaks	353	270
sotsiaalmaks	641	539
muud maksud	117	161
Intressivõlad	604	373
Võlad töövõtjatele	1 643	1 067
Muud võlad	2 111	2 063
Saadud ettemaksed	94	46
Kokku võlad ja ettemaksed	24 655	22 340

18. Müügitulu

Tuhandetes eurodes

Kontserni müügitulu jaguneb geograafiliselt järgmiselt:

	2019	2018
Suurbritannia	142 177	141 538
Holland	107 625	4 277
Taani	71 062	73 385
Belgia	11 804	4 171
Läti	17 338	15 496
Eesti	29 745	28 495
Rootsi	9 513	15 781
Itaalia	3 078	9 039
Norra	5 018	1 932
Leedu	2 887	3 682
Prantsusmaa	1 335	2 339
Muud	149	455
Müügitulu kokku	401 731	300 590

Kontserni müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgmiselt:

	2019	Kindlal aja- hetkel	Perioodi jooksul 2019	2018	Kindlal aja- hetkel	Perioodi jooksul 2018
Pelletite müük	362 202	362 202	0	258 287	258 287	0
Elektri müük	31 497	0	31 497	33 943	0	33 943
Metsamaterjalide müük	7 678	7 678	0	7 072	7 072	0
Soojusenergia müük	351	0	351	832	0	832
Laevatusteenused	0	0	0	443	0	443
Muud tulud	3	3	0	13	13	0
Müügitulu kokku	401 731	369 883	31 848	300 590	265 372	35 218

19. Muud äritulud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2019	2018
Kasum põhivara müügist	132	103
Kasum äritegevuse müügist	0	155
Tulu sihtfinantseerimisest (lisa 16)	1 040	800
Muud tulud	648	2 997
Muud äritulud kokku	1 820	4 055

Graanul Hake AS (endise nimega: Pelletiküte AS) soojatootmisega seotud äritegevus müüdi 2018. aastal. Müügihinnaks kujunes 1 600 tuhat eurot ja tehingust tekkis kasum summas 155 tuhat eurot.

Tehingu käigus müüdud varade bilansilised väärtused olid järgmised:

Põhivara	1 367
Varud	61
Nõuded	17
Kokku	1 445

20. Kaubad, materjal ja teenused

Kasumiaruande real „Kaubad, materjal ja teenused“ on kajastatud edasimüüdud kaupade ja teenuste kulu, tootmises kasutatud materjalid, elekter, kütus ja varuosad ning ostetud hooldusteenused, transporditeenused ja muud teenused.

21. Tööjõukulud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2019	2018
Palgakulud	14 615	10 427
Sotsiaalmaksud	4 392	3 132
Pensionikulud	0	131
Tööjõukulud kokku	19 007	13 690

22. Finantsriskid

Kontserni äritegevusega seotud riskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa Grupi juhtimisest. Kontserni emaettevõtte nõukogu teostab järelevalvet riskijuhtimise protsessi üle tervikuna. Tegevjuhtkonnad tuvastavad ja analüüsivad riske, koostavad maandamisplaanid ning teevad vajadusel ettepanekuid ressursside eraldamiseks oluliste riskidega tegelemiseks.

Kontserni võime identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske omab olulist mõju kontserni kasumlikkusele. Riskijuhtimisel lähtutakse kontsernis ühtsest metoodikast, mis reguleerib riskide tuvastamist, hindamist, prioriseerimist ja käsitlemist. Riski defineeritakse kui tulevikus toimuvat võimalikku sündmust või stsenaariumi, mis võib mõjutada kontserni ja/või tema ettevõtete eesmärkide saavutamist. Igal aastal viiakse läbi riskide tuvastamine ja hindamine kõikides kontserni ettevõtetes. Riskide juhtimisel hinnatakse riski realiseerumise mõju ja tõenäosust ning riskid klassifitseeritakse ja kategoriseeritakse.

Kontserni tegevusega võivad kaasned mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad likviidsusrisk, krediidirisk ja tururisk (s.h valuutakursi risk, intressimäärarisk ja hinnarisk). Finantsriskide juhtimine on emaettevõtja juhatuse pädevuses ja sisaldab riskide määratlemist, mõõtmist ja kontrollimist. Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Järelevalvet juhatuse poolt riskide maandamiseks võetud meetmete üle teostab emaettevõtte nõukogu. Kontsern analüüsib ja kontrollib riske süstemaatiliselt läbi finantsüksuse, mis tegeleb nii emaettevõtte kui tema tütarettevõtete finantseerimisega ja sellest otseselt tulenevalt likviidsusrisi ja intressimäära riski haldamisega, samuti analüüsivad ja kontrollivad riske tütarettevõtete juhtkonnad ja finantsüksused.

Krediidirisk, likviidsusrisk, intressimäära muutumise risk ja valuutakursi muutuste risk tekivad kontserni tavalise äritegevuse käigus.

Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju tekkimise risk, kui klient või finantstehingupartner jätab täitmata oma lepingulised kohustused ja võib tekkida peamiselt kontserni nõuetest klientide vastu. Krediidirisk sõltub peamiselt klientide majanduslikust olukorrast ja maksekäitumisest. Majandusharust ja klientide asukohariigist tulenev vältimatu riskitase ei avalda kontserni krediidiriskile olulist mõju. Kontsernis on kehtestatud krediidipoliitika, mille alusel iga uue kliendi maksevõimet analüüsitakse individuaalselt enne maksetingimuste ja tarnetingimuste kokkuleppimist. Klientide maksedistsipliini ja majanduslikku olukorda jälgitakse pidevalt. Kliendid, kes ei vasta kontsernis kehtivatele krediidikõlblikkuse tingimustele, võivad osta kaupa ainult ettemaksuga.

Krediidiriskile on avatud rahalised vahendid pangakontodel, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Raha ja raha ekvivalente hoiab kontsern kõrge krediidireitinguga panganduskontsernides.

Nõuetega seotud krediidiriski suurust mõjutavad enim iga kliendiga seotud spetsiifilised asjaolud. 31.12.2019 oli nõudeid ostjate vastu 39 153 tuhat eurot, sealhulgas üle 30 päeva tähtaja ületanud nõudeid 649 tuhat eurot. Ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid kanti 2019. aastal kuluks 208 tuhat eurot.

Ülejäänud nõuete osas on juhtkond seisukohal, et bilansipäeval ei olnud olulist krediidiriski, kuna valdav osa tähtaega ületanud nõuetest on tagatud pangagarantiidega.

Nõuded ostjate vastu vanuseline jaotus 31.12.2019 (tuhandetes eurodes)

Aegumata	Tähtaja ületanud 0 - 14 päeva	Tähtaja ületanud 15 - 30 päeva	Tähtaja ületanud üle 30 päeva
26 885	11 562	61	649

Nõuded ostjate vastu vanuseline jaotus 31.12.2018 (tuhandetes eurodes)

Aegumata	Tähtaja ületanud 0 - 14 päeva	Tähtaja ületanud 15 - 30 päeva	Tähtaja ületanud üle 30 päeva
18 914	5 413	1 225	74

Kindlaksmääramisel, kas finantsvara krediidirisk on alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud ja krediidikahjumite hindamisel võtab kontsern arvesse mõistlikku ja toetavat infot, mis on asjakohane ja kättesaadav ilma liigsete kulude või pingutuseta. Kontsern leiab, et finantsvara on makseviivituses, kui:

- võlgnik ei ole tõenäoliselt suuteline tasuma kontsernile oma krediidikohustusi täielikult, ilma et kontsernile peaks rakendama selliseid meetmeid nagu tagatise realiseerimine (sellise olemasolul); või
- finantsvara maksetähtajast on möödunud üle 60 päeva.

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantsvarade allahindlused arvatakse maha varade bilansilisest jääkmaksumusest.

Ülevalpool kirjeldatud põhimõtete alusel raha ja pangakontode ja nõuete allahindlus 31.12.2019 ja 31.12.2018 seisuga oli ebaolulises summas. Juhtkond on seisukohal, et kontsernil puudub oluline kahjumirisk, mis ületaks juba kajastatud allahindluse summat.

Kontserni antud laenudest annab ülevaate lisa 6. Tagatiseta laenud on avatud krediidiriskile. Juhtkond jälgib pidevalt krediidikohustuste täitmist ja laenu saanud ettevõtete majanduslikku olukorda ja maksevõimet ning hindab kriitiliselt, kas on märke makseraskuste tekkimisest.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda tähtaegselt täita oma finantskohustusi. Kontserni likviidsusjuhtimise eesmärgiks on kindlustada nii palju kui võimalik, et alati oleks piisav likviidsus kohustuste tähtaegseks täitmiseks. Likviidsusriski vältimiseks koostab juhtkond detailseid rahavoogude prognoose ja planeerib hoolikalt investeeringute ajagraafikut. Tavaliselt kindlustab kontsern rahaliste vahendite olemasolu vähemalt järgneva 30 päeva tavapärase tegevuskulude ja finantskohustuste täitmiseks.

Järgnev tabel näitab võlakohustuste lepingulisi maksetähtaegasid ilma intressimakseteta 31.12.2019 seisuga:

Tuhandetes eurodes	Jääkväärtus 31.12.2019	Makse- tähtaeg 12 kuu jooksul	Makse- tähtaeg 1 ja 5 aasta vahel	Makse- tähtaeg üle 5 aasta
Tagatisega Sündikaatlaen	98 564	11 471	87 093	0
Tagatisega EBRD pangalaen	50 479	11 041	39 438	0
Tagatisega Apollo Capitali pangalaen	53 077	4 380	48 697	0
Tagatisega Swedbanki pangalaen	2 048	2 048	0	0
Tagatiseta laen seotud osapoolelt	5 499	0	5 499	0
Kasutatud arvelduskrediit	25 344	25 344	0	0
Kapitalirendikohustused	7 246	1 699	5 547	0
Võlad hankijatele	18 064	18 064	0	0
Intressivõlad	604	604	0	0
Muud võlad	2 111	2 111	0	0
Tuletisinstrumentid	102	0	102	0
Võlakohustused kokku	263 138	76 762	186 376	0

Järgnev tabel näitab võlakohustuste lepingulisi maksetähtaegasid ilma intressimakseteta 31.12.2018 seisuga:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Jääkväärtus 31.12.2018	Makse- tähtaeg 12 kuu jooksul	Makse- tähtaeg 1 ja 5 aasta vahel	Makse- tähtaeg üle 5 aasta
Tagatisega Luminori pangalaen	42 223	9 221	33 002	0
Tagatisega EBRD pangalaen	61 409	11 041	44 164	6 204
Tagatisega Danske pangalaen	48 000	10 667	37 333	0
Tagatisega Swedbanki pangalaen	2 233	185	2 048	0
Tagatiseta laen seotud osapoolelt	407	0	407	0
Kasutatud arvelduskrediit	27 687	27 687	0	0
Kapitalirendikohustused	2 395	626	1 769	0
Võlad hankijatele	16 886	16 886	0	0
Intressivõlad	373	373	0	0
Muud võlad	2 063	2 063	0	0
Tuletisinstrumendid	524	0	524	0
Võlakohustused kokku	204 200	78 749	119 247	6 204

Kontserni arvelduskrediidilimiit on 45 000 tuhat eurot. Krediidilimiiti võib peale tähtaja möödumist pikendada. 31.12.2019 seisuga oli kasutusele võtmata arvelduskrediidi jääk 19 656 tuhat eurot (31.12.2018 seisuga 17 313 tuhat eurot).

Tururiskid

Intressirisk

Intressiriskina käsitletakse sellist riski, kus intressimäära tõustes võib kohustustelt tasutavate intressikulude suurenemine märkimisväärselt mõjutada kontserni tegevuse tulemuslikkust.

Kontserni muutuva intressiga laenukohustused võivad põhjustada prognoositud rahavoogude muutusi intressimäära muutumise tõttu. Intressirisk sõltub EURIBOR-i muutustest, sest enamuse laenukohustuste intressimäär on seotud 6 kuu EURIBOR-iga. Juhtkond on kaalunud intressiriski maandamist ja sündikaatlaenu Nordea panga osa muutuva EURIBOR-iga laenulimiidi puhul on kasutatud swap tehingut. Swap õiglane väärtus 31.12.2019 seisuga oli -102 tuhat eurot, mis on kajastatud pikaajalise võlakohustusena (31.12.2018: -524 tuhat eurot).

Sensitiivsusanalüüs muutuva intressiga võlakohustustele

Intressimäära muutus 1% võrra oleks muutnud kasumit ja omakapitali 2 014 tuhat eurot (2018.a 1 682 tuhat eurot), eeldusel, et kõik muud tingimused jäävad samaks.

Valuutakursi muutuste risk

Valuutakursi muutuste riski maandamiseks koostatakse kontsernis kõik välisriikidega seotud lepingud eurodes. Kontserni nõuded ja kohustused on peamiselt eurodes. Kõik olemasolevad pikaajalised laenu- ja liisingulepingud on koostatud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskita kohustustena. Alates uute USA tütarettevõtete soetamisest 2019. aasta juunis on kontsern avatud USA dollari kursi kõikumisega seotud valuutariskidele. USA dollari kursi kõikumine juunist kuni detsembrini oli 2,6%.

Eeldusel, et kõik muud tingimused jäävad samaks, muudaks 2,6 % USA dollari kursimuutus kontserni koondkasumit 105 tuhat eurot.

Kontsern on aruandeaastal pidevalt hinnanud valuutariske ja ei leia vajadust kasutada täiendavaid meetmeid valuutariski maandamiseks.

Kapitalirisk

Kontserni esmaseks kapitali (nii võõr- kui omakapitali) juhtimise eesmärgiks on kindlustada tugev kapitali struktuur, mis toetaks ettevõtte äritegevuse stabiilsust ja tegevuse jätkuvust ning optimeeriks kapitali struktuuri, alandades kapitali hinda ja selle kaudu kindlustaks aktsionäride huve. Kontserni juhtkonna eesmärk on säilitada tugev omakapitali osatähtsus (vähemalt 50% koguvarast), et hoida investorite, kreditoride ja turu usaldust ning saavutada äriplaneeritud areng. Juhtkond püüab säilitada tasakaalu laenukapitali kaasamisega saavutatava kiirema kasvu ja suurema kasumlikkuse ning eeliste ja turvalisuse vahel, mida annab usaldusväärne kapitalistruktuur. Kapitali juhtimise eesmärkides ei ole aruandeaastal muutusi toimunud. Kontsernil on pankade poolt kehtestatud nõuded omakapitalile. Vastavalt laenulepingutele tuleb eelnevalt saada panga nõusolek Graanul Invest AS aktsiakapitali muutusteks ja dividendide jagamiseks, kui summa ületab 20% aruandeaasta puhaskasumist.

Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Raha, nõuded ostjatele ja võlad hankijatele on lühiajalised ja seega on juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus lähedane nende õiglasele väärtustele. Suurem osa kontserni pikaajalistest võlakohustustest baseeruvad ujuval intressimääral, mis muutub vastavalt turu intressimääradele.

Juhtkonna hinnangul ei ole kontserni riskimarginaalid oluliselt muutunud võrreldes laenu saamise ajaga ja kontserni võlakohustuste intressimäärad vastavad turutingimustele. Eelnevast tulenevalt hindab juhtkond, et pikaajaliste kohustuste ja nõuete õiglased väärtused on ligilähedased nende bilansilistele väärtustele.

Õiglase väärtuse hindamise hierarhia seisuga 31.12.2019

Ümberhindlusemeetodil kajastatav põhivara - maa, ehitised, masinad ja seadmed bilansilise väärtusega 410 478 tuhat eurot (31.12.2018: 381 428 tuhat eurot); lisa 5 - tase 3. Täpsem info õiglase väärtuse hindamise kohta on esitatud lisa 5.

Varad, mille õiglased väärtused on avalikustatud - antud laenud 26 976 tuhat eurot (31.12.2018: 18 125 tuhat eurot); lisa 6 ja 12 - tase 3.

Kohustused, mille õiglased väärtused on avalikustatud - saadud laenud ja liisingud 242 257 tuhat eurot (31.12.2018: 184 354 tuhat eurot); lisa 15 - tase 2.

Tuletisinstrumentid - SWAP tehing 102 tuhat eurot (31.12.2018: 524 tuhat eurot); lisa 22 - tase 2.

Täiendav info õiglase väärtuse hierarhia tasemete kohta on esitatud lisa 3.

Õiglase väärtuse hindamise hierarhia seisuga 31.12.2018

Ümberhindlusemeetodil kajastatav põhivara - maa, ehitised, masinad ja seadmed bilansilise väärtusega 381 428 tuhat eurot (31.12.2017: 389 589 tuhat eurot); lisa 5 - tase 3. Täpsem info õiglase väärtuse hindamise kohta on esitatud lisa 5.

Varad, mille õiglased väärtused on avalikustatud - antud laenud 11 340 tuhat eurot (31.12.2017: 7 050 tuhat eurot); lisa 6 - tase 3.

Kohustused, mille õiglased väärtused on avalikustatud - saadud laenud ja liisingud 184 354 tuhat eurot (31.12.2017: 202 584 tuhat eurot); lisa 15 - tase 2.

Tuletisinstrumentid - SWAP tehing 524 tuhat eurot (31.12.2017: 835 tuhat eurot); lisa 22 - tase 2.

Täiendav info õiglase väärtuse hierarhia tasemete kohta on esitatud lisa 3.

23. Seotud osapooled

Aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke;
- teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid (sh omaniku teised ettevõtted)
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda ja nendega seotud ettevõtteid,
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid, ning
- sidus- ja ühisettevõtteid.

Ettevõtet ja kontserni kontrolliv isik on Raul Kirjanen.

Juhtkonna tasud

2019.a ja 2018.aastal koosnes Biofuel OÜ kontserni juhtkond ühest juhatuse liikmest. Biofuel OÜ juhtkonnale ei ole 2019.a ega ka 2018.aastal tasusid arvestatud; samuti ei ole juhatuse liikmel õigust lahkumiskompensatsioonile.

Kontserni tütarettevõtete juhatuse liikmete töötasu oli 770 tuhat eurot (2018. aastal 854 tuhat eurot) ja neil on õigus saada lahkumiskompensatsiooni nelja kuupalga ulatuses. AS Graanul Invest kontserni nõukogu koosneb neljast liikmest ja nõukogu liikmete tasu 2019. aastal oli 69 tuhat eurot (2018. aastal 69 tuhat eurot).

Tehingud ja saldod seotud osapooltega 2019. aastal

Seotud osapool	Müük (teenused)	Ost (kaup)	Antud laen	Saadud laen	Nõuded	Kohustused
Omanik	0	0	0	2 600	0	3 007
Tütarettevõttes AS Graanul Invest osalust omav ettevõtja Omanikega seotud isikutega poolt kontrollitav ettevõtte	0	0	0	2 492	0	2 492
Sidus- ja ühisettevõtjad	0	0	0	0	120	0
	1 454	35 426	0	0	149	1 666

Tehingud ja saldod seotud osapooltega 2018. aastal

Seotud osapool	Müük (teenused)	Ost (kaup)	Antud laen	Saadud laen	Nõuded	Kohustused
Omanik	0	0	0	0	0	407
Omanikega seotud isikutega poolt kontrollitav ettevõtte	0	0	0	0	120	0
Sidus- ja ühisettevõtjad	662	24 459	0	0	57	2 891

Info sidus- ja ühisettevõtetele antud laenude kohta on toodud lisades 6 ja 12.

24. Kontserni tütarettevõtted

	Asukoht	Osalus	
		31.12. 2019	31.12. 2018
Graanul Invest AS	Eesti	50,63%	50,63%
Graanul Invest UAB	Leedu	100%	100%
Graanul Invest SIA	Läti	100%	100%
Osula Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Osula Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Hake AS (endise nimega Pelletiküte AS)	Eesti	100%	100%
Helme Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Pellets SIA	Läti	100%	100%
Graanul Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Helme Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Broceni Pellets SIA	Läti	100%	100%
Incukalns Energy SIA	Läti	100%	100%
Imavere Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Mets OÜ	Eesti	100%	100%
Ebavere Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Pellets Energy SIA	Läti	100%	100%
Graanul Invest Energy SIA	Läti	100%	100%
Latgran SIA	Läti	100%	100%
GI Energy Investments OÜ	Eesti	100%	100%
GI Power Plants OÜ	Eesti	100%	100%
Langerlo nv	Belgia	100%	100%
Graanul Energy Solutions B.V.	Holland	100%	100%
Graanul Varad OÜ	Eesti	100%	100%
Karo Mets OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Biotech OÜ	Eesti	100%	100%
Imavere Shipping Co Ltd.	Küpros	100%	100%
Woodville Pellets Superholding Ltd.	USA	100%	0%
Woodville Pellets Holding Ltd.	USA	100%	0%
Woodville Pellets Ltd.	USA	100%	0%

Tütarettevõtted Graanul Invest UAB, Graanul Invest SIA, Graanul Pellets SIA, Helme Graanul OÜ, Osula Graanul OÜ, Ebavere Graanul OÜ, Latgran SIA ja Woodville Pellets Ltd. on tootmisettevõtted, mis tegelevad pelletite tootmisega. Graanul Energia OÜ, Helme Energia OÜ, Imavere Energia OÜ, Incukalns Energy SIA, Graanul Pellets Energy SIA, Graanul Invest Energy SIA ja Osula Energia OÜ on loodud elektrienergia müügi ja hankimisega tegelemiseks ja koostootmisjaamade rajamiseks. Graanul Mets OÜ ja Karo Mets OÜ esindavad kontsernis metsanduse tegevusvaldkonda. Broceni Pellets SIA on tütarettevõtte Lätis, kus on alustatud ettevalmistusi uue graanulitehase rajamiseks. Graanul Energy Solutions B.V. on loodud soojaprojektide arendamiseks Hollandis.

Imavere Shipping Company Ltd on laevatusettevõtte, mis tegeleb kontserni graanulitehaste toodangu transpordiga. 2018. aastal asutatud Graanul Biotech OÜ arendab biokeemia ärisuunda.

Äriühendused

2019.aastal toimunud äriühendus

2019. aasta juunis omandas kontserni ettevõtte Woodville Pellets Ltd. USA-s asuva endise Texas Pellets Ltd. pankrotivara. Tehingu maksumuseks kujunes 67 miljonit eurot ja finantseerimine toimus suuremas osas Apollo Capital laenuga (lisa 15). Kuna tehingu käigus omandati ka osa käibevaradest, võeti üle mõned lepingud ja kogu tehase tööjõud, siis käsitleti tehingut äriühendusena.

Kontserni juhtkonna hinnangul olid varade ja kohustuste bilansilised väärtused lähedased nende õiglastele väärtustele ostuhetkel, mistõttu ei olnud vajadust teha ostuanalüüsi käigus omandatud varade väärtustes korrigeerimisi. Omandamiseelsed jääkväärtused määrati vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele vahetult enne omandamist.

	Omandatud varade ja kohustuste õiglased väärtused
<i>tuhandetes eurodes</i>	
Materiaalne põhivara	56 422
Kasutusõigusega vara	1 943
Varud	1 908
Nõuded ja ettemaksud	8 893
Kohustused ja ettemaksud	-212
<u>Kasutusõiguse kohustus</u>	<u>-1 943</u>
Soetatud vara väärtus kokku	67 011
Soetusmaksumus	67 011
Firmaväärtus	0

Äriühendusega seotud tehingukulud 725 tuhat eurot on kajastatud aruandeperioodi kasumiaruandes.

Tehing mittekontrolliva osaga

Juunis 2017 müüs Biofuel OÜ 0,30% osaluse tütarettevõttes Graanul Invest AS, vähendades enda osalust 50,63%-ni. Mittekontrolliva osa eest laekus 369 tuhat eurot. Müüdud osaluse raamatupidamislik väärtus tehingupäeva seisuga moodustas 91 tuhat eurot. Mittekontrolliva osa soetusmaksumuse ja müüdud osaluse bilansilise väärtuse vahe summas 278 tuhat eurot on kajastatud otse omakapitalis jaotamata kasumi suurenemisena.

2018.aastal toimunud äriühendus

2018. aastal soetas kontsern lisaks varasemale 50% osalusele veel 50% metsandusettevõtte Karo Mets OÜ osadest. Tehingu tulemusena muutus varem sidusettevõtteks kajastatud Karo Mets OÜ kontserni tütarettevõtteks.

Tütarettevõtte 100% soetusmaksumuseks kujunes 3 000 tuhat eurot, millest 1 500 tuhat eurot tasuti rahas ja 1 500 tuhat eurot tekkis varasema osaluse õiglase väärtuse arvestamisest. Omandatud netovara õiglase väärtus oli 2 740 tuhat eurot ja tehingust tekkis firmaväärtus 260 tuhat eurot.

Kontserni juhtkond analüüsis põhjalikult omandatud varade ja kohustuste väärtust ja võttis arvesse ka viimaste aastate turuolukorda ning müügihindade prognoose. Otsustati, et varade ja kohustuste bilansilised väärtused on lähedased nende õiglastele väärtustele ja ei ole vajadust teha korrigeerimisi. Omandamiseelsed jääkväärtused määrati vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele vahetult enne omandamist.

**Omandatud varade ja
kohustuste õiglased väärtused**

<i>tuhandetes eurodes</i>	
Materiaalne põhivara	4 302
Immateriaalne põhivara	5
Bioloogiline vara	2 709
Varud	1 398
Nõuded ja ettemaksud	319
Raha	0
Kohustused ja ettemaksud	- 5 993
Omandatud netovara õiglane väärtus	2 740
Firmaväärtus	260
Soetusmaksumus	3 000
Omandatud raha	0
Neto rahavoog	3 000

Firmaväärtus on tingitud Karo Mets OÜ kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu olemasolust ja tugevast positsioonist metsamaterjalide turul.

25. Bilansipäeva järgsed sündmused

2020. aasta alguses kinnitati uue koroonaviiruse (Covid-19) olemasolu ja praeguseks on see levinud üle kogu maailma, sealhulgas Eestisse, põhjustades probleeme ettevõtetele ja majandustegevusele. Kontsern käsitleb seda haiguspuhangut bilansipäevajärgseks mitte korrigeerivaks sündmuseks. Kuna olukord on ebakindel ja kiiresti arenev, ei pea juhtkond otstarbekaks kvantitatiivse hinnangu andmist haiguspuhangu võimaliku mõju kohta kontsernile.

Viiruse leviku takistamiseks kehtestatud piirangud nii Eestis kui mujal maailmas põhjustavad ettevõtetele ja majandusele laiemalt ulatuslikku kahju. Hetkel on ebaselge mis perioodiks jääb viirusepuhang kestma ehk kui kiiresti õnnestub kehtestatud piirangutega saada viirus kontrolli alla.

Kontserni juhtkond on analüüsinud võimalikke erinevaid viirusest tulenevaid mõjusid kontserni tegevusele. Esmajärjekorras on pööratud tähelepanu töötajate tervishoiule ja selle kaitsele kriisitingimustes. Teine oluline valdkond on tagada kõigi tootmisüksuste ja logistikalahenduste tõrgeteta töö. Arvestada tuleb kõigi tarneahelate olulise ajalise pikenemisega ning võimalik on osade tarneallikate ajutine või püsiv katkemine.

Kontserni juhtkond pöörab ka varasemast suuremat tähelepanu kõigi Biofuel gruppi kuuluvate ettevõtete finantsseisundi kindlustamisele suurendades likviidsust ja juurdepääsu finantseerimisele.

Juhatuse hetkehinnang on, et puhkenud koroonaviirus ja selle tõttu seatud piirangud avaldavad lühemas perspektiivis vähest mõju kontserni tegevusele.

26. Emaettevõtte konsolideerimata finantsinformatsioon

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Raamatupidamise Seadusega ning need ei ole emaettevõtte eraldiseisvad finantsaruanded IAS 27 "Konsolideerimata finantsaruanded" mõistes. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütar- ja sidusettevõtetesse soetusmaksumuses.

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Varad		
Materiaalne põhivara	19	22
Investeeringud tüdarettevõtetesse	351	351
Pikaajalised investeeringud ja nõuded	11 201	6 845
Põhivara kokku	11 571	7 218
Nõuded ja ettemaksed	2 190	18
Raha	245	338
Käibevara kokku	2 435	356
Varad kokku	14 006	7 573
Omakapital		
Osakapital	3	3
Ülekurss	3	3
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 160	597
Aruandeaasta kasum	6 340	6 564
Omakapital kokku	8 506	7 166
Kohustused		
Laenukohustused	5 499	407
Pikaajalised kohustused kokku	5 499	407
Võlad ja ettemaksed	1	0
Lühiajalised kohustused kokku	1	0
Kohustused kokku	5 500	407
Kohustused ja omakapital kokku	14 006	7 573

Emaettevõtte kasumiaruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2019	2018
Müügitulu	3	13
Tulud kokku	3	12
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-3	-14
Muud tegevuskulud	-78	-11
Ärikasum	-78	-12
Finantstulud	6 440	6 584
Finantskulud	-22	-9
Finantstulud ja -kulud	6 418	6 575
Kasum enne tulumaksustamist	6 340	6 564
Tulumaks	0	0
Aruandeaasta puhaskasum	6 340	6 564
Aruandeperioodi koondkasum kokku	6 340	6 564

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2019	2018
Rahavood äritegevusest		
Kasum enne tulumaksustamist	6 340	6 564
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3	14
Finantstulu	-6 324	-6 584
Finantskulu	0	9
	19	3
Nõuete ja ettemaksete muutus	-190	-13
Kohustuste ja ettemaksete muutus	-3	-3
Kokku rahavood äritegevusest	-171	-16
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud intress	676	4
Laekunud dividendid	5 103	6 579
Antud laenud	-5 790	-6 734
Antud laenude tagasimaksed	0	50
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-11	-101
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	5 092	0
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-2	-2
Makstud dividendid	-5 000	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	90	-2
Kokku rahavood	-91	-116
Raha pangaarvetel jääk perioodi alguses	338	454
Raha pangaarvetel jääk perioodi lõpus	246	338

Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Osa- kapital	Ülekurss	Jaotamata kasum/ kahjum	Kokku
Saldo 31.12.2017	3	3	596	602
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	6 564	6 564
Dividendide maksmine	0	0	-7 500	-7 500
Saldo 31.12.2018	3	3	7160	7166
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	6 340	6 340
Dividendide maksmine	0	0	-5 000	-5 000
Saldo 31.12.2019	3	3	8 500	8 506

	31.12.2019	31.12.2018
Konsolideerimata omakapital	8 506	7 166
Tütarettevõtete väärtus konsolideerimata finantsseisundi aruandes (koos firmaväärtusega)	-351	-351
Tütarettevõtete väärtus kapitaliosaluse meetodil	202 537	179 660
Kokku korrigeeritud konsolideerimata omakapital	210 692	186 475

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruannet koostav äriühingust raamatupidamiskohuslane lähtub omakapitali kohta äriseadustikus kehtestatud nõuetele vastavuse arvestamisel korrigeeritud konsolideerimata omakapitalist.

Juhatuse liikmete allkirjad 2019. majandusaasta aruandele

Käesolevaga kinnitan OÜ Biofuel 2019. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande:

25.mai 2020

Juhatuse esimees
Raul Kirjanen

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

OÜ Biofuel osanikule

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt OÜ Biofuel ja selle tütarettevõtte (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2019;
- konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisa, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;

- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Eva Jansen-Diener
Vandeaudiitor, litsents nr 501

Heili Uustalu
Vandeaudiitor, litsents nr 630

25. mai 2020
Tallinn, Eesti

Kasumi jaotamise ettepanek

OÜ Biofuel juhatus teeb osanike üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2019. aasta lõpuks kogunenud jaotamata kasum summas 140 555 tuhat eurot alljärgnevalt:

jätta jaotamata kasumisse 140 555 tuhat eurot

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Õigusnõustajate ja õigusbüroode tegevus	69102	3000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6699870
Mobiiltelefon	+372 5097555
E-posti aadress	raul.kirjanen@graanulinvest.com